

FOAIA POPORULUI

Prețul Abonamentului:
Pe un an 2 fl.
Pe o jumătate de an 1 „
Abonamentele se fac la Institutul Tipografic în Sibiu
și la toate birourile filiale de abonament.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE
se primesc în biroul administrației
Măcelarilor nr. 21).
Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

A doua oprire

a ziarelor

„Tribuna“ și „Foia Poporului!“

Abia au eșit 13 numeri din „Tribuna“ în anul acesta și doi din „Foia Poporului“, după întâia lor oprire, și procurorul din Cluj, la porunca stăpânului seu a stăpânirii din Pesta, s'a aruncat de nou cu toată furia asupra ziarelor noastre, cercând să le stângă vieața.

Dl Ioan Popa Necșa a intrat în temniță la 14 Ianuarie v. ca să-și facă osânda de două luni ce i-a croit-o judecătoria din Cluj, și pe timpul cât d-sa va lipsi, a lăsat să fie înlocuit prin o altă persoană, ca răspunzătoare pentru tipărirea foilor. Dar procurorul din Cluj a pășit de loc la mijloc, și a zis: pe vremea cât dl Popa Necșa e închis, nu mai poate figura ca proprietar și scoțător al foilor: cer dar oprirea numai decât a foilor pe vremea aceea! Judecătoria din Sibiu a adus sentință în acest înțeles, și Joi în 20 Ianuarie v. au oprit „TRIBUNA“, ear Sâmbătă în 22 „FOAIA POPORULUI“. Și le saltă împintenașilor inima de bucurie că foile vor înceta timp de mai multe luni, ori poate pentru totdeauna și în timpul acesta se va pertracta procesul Memorandului și procesele pentru adresele de alipire și nu va ave cine vesti cu atâta tărie lumii de aici și de din afară despre ce se face aici cu acest

asuprit neam. Va mai fi dorind poate stăpânirea ca pe abonații nostri să-și năcăjească și să-și facă a-și perde încrederea în vieața acestor foi, că doară le părăsesc pe ele și ele se fie silite a înceta de sine din lipsă de sprigin material! Și una și alta din socotelile stăpânirii au fost și sunt foarte proaste. Domnul Popa Necșa, iubindu-și nația și foile acestea, ca să poată eși înainte și-a vândut de loc tipografia și foile domnului Tit Liviu Albini, și acum es mai departe sub proprietatea acestui domn. Ear pe iubiții abonenți nu credem să-și descuragieze aceste atacuri ungurești asupra noastră, căci tocmai ele dovedesc limpede și lămurit, că mult doare pe stăpânire că neamul nostru are aceste foi care nu o lasă ca să lucreze neîmpedecată întru nimicirea iubitului nostru popor. Proastă socoteală face guvernul și procurorii sei, dacă crede că noi nu avem bărbați care să știe da în lături rătăcioasele pedeci ce ni-le pune în drum!

De câte ori ei vor încerca să ne pună câte o mare pedecă, de atâta ori înțelepții și însusleștii nostri conducători de azi, vor afla chipul de a da în lături pedeca și a merge și a lupta înainte până Dumnezeu ne va ajuta să învingem și să ne dobândim sfintele drepturi ce ni-se cuvin! Cu noi e dreptatea, cu noi e Dumnezeu, și el ne va ajuta!

„Naționalul“, mare foaie din București, înțelegând despre oprirea a doua a „Tribunei“ și „Foi Poporului“, scrie:

„Judecătoria din Sibiu earăși a oprit „Tribuna“ și „Foia Poporului“ sub cuvânt că proprietarul numitelor ziare dl I. Popa Necșa în timpul închisorii nu poate fi proprietar al lor.

„Se vede cât de colo ce poartă largă de mișelii și-au deschis Maghiarii asupra ziaristiceii române. Ei prin aceasta vor căuta toate mijloacele de a ținea mereu închisi pe proprietarii de ziare, ca prin aceasta să-și găsească un pretext (o pricină) de a ținea oprite foile românești.

„Ecol Moldovei“ din Iași (în România) vorbind de noi, scrie: „Negreșit că cestiunea fraților nostri de peste munți și prin ea și a celorlalte naționalități, ocupă din ce în ce mai mult lumea.

„Dar dacă în Europa cestiunea naționalităților (din Ungaria) a deșteptat luarea aminte a tuturor, cu atât mai mult sântem datori noi Români din România liberă, a ne interesa de soarta fraților nostri, cei mai asupriți și mai prigoniți de Maghiari dintre toate popoarele subjgate lor. Sântem datori ca cu privilegiul judecării procesului Memorandului să ne arătăm în chip hotărît, pentru-ca lumea politică din Europa să vadă că acel proces este al națiunii române de peste munți, și ca atare pe noi nu ne poate lăsa nepăsători, că pentru liniștea atât de mult dorită de puteri, este nevoie ca ele să întrevină în ajutorul naționalităților și să silească pe Unguri a ține seamă de cererile lor!“

Pertractări cu grămada. „Erdélyi Híradó“, foaie ungurească din Cluj, în numărul dela 6 Februarie aduce știrea, că lunile

FOIȚA.

D-ȘOAREI FELICIA RAȚIU

și amicelor sale de luptă.

Să trăiți, mândre copile, ale Romei strănepoate,
Să vedeți realizate ale voastre visuri — toate!
Voi însusleșiți, părinții, voi încuragiați pe frați,
Ca să lupte pentru țeară și'n durere-i mângăiați.

Cine oare să ndrăznească steagul vostru să-l
întine,
Ca'n rușine să trăească și să moară în rușine!..

Înainte, dragi copile; dela Tisa până la mare
Astăzi toată românimea are-o singură oftare:
Sau trăim Români cu toți în străbunu-ne
hotar;

Sau cădem cu cinste'n luptă pe al nației altar!

A. Radu.

PĂȘERICĂ SBORI...

Pășerică sbori ca vântul
Peste dealuri și vălcele,
Și de-adreptul ține calea
Până la casa dragii mele.

Te oprește la fereastră
Unde-atât de des ea sta,
Gânditoare și frumoasă,
Și pe mine m'astepta.

Tu vestește-i ce mult astăzi
Fără dînsa sufer eu,
Și să lași la ea'n fereastră
Un suspin din pieptul meu.

Dar de poți de pe-a ei buze
Să-i furi dulce sărutat,
Și să sbori cu dînsul iute
Până la mine-aici în sat...

Emilțu Petrovicu.

Strigături.

Dela Ocolușul-mic.

Culese de Iuliu Holder, învățător.

Frunză verde rusmarin
Râu îți stă june bătrân,
Măghieran crescut în iarbă
Râu îți stă june cu barbă.

Când e ziua lucrului
Mă ia boala trupului,
Când e zi de sârbătoare
Nice capul nu mă doare.

Chiuire-aș și-aș striga
Să răsune ulița,
Să m'audă mândruța
Să-mi deschidă porțița.

Frunză verde barlaboi
Are popa șese boi
Preoteasa buze moi,
Frunză verde de lăptuci
Are popa șese junci
Preoteasa buze dulci.

Februarie și Martie vor fi pentru orașul Cluj, un adevărat timp al proceselor de presă. Pe aceste două luni sunt fixate de tribunalul de acolo nu mai puțin ca unsprezece procese de presă, între care și cel al *Memorandului*, a cărui pertractare va ținea ea singură mai îndelung ca toate celelalte zece laolaltă. — Așa? Apoi cum să nu înțelegem dară de ce a sărit procurorul din Cluj, ca mușcat de șerpe, asupra *»Tribunei«* și *»Foi Poporului«* ca să le oprească pe cât timp va fi închis proprietarul lor, mai multe luni de zile, ca în acest timp aceste procese să se pertracteze, și aceste foi să nu poată vorbi și să nu poată vesti lumea despre isprăvile juzilor maghiari! Dar' Dumnezeu bunul, nu le-a ajutat. Avem și noi bărbați, care dacă stăpânirea ne pune pedeci în drum, știu și ei afla puțințe de a sări în grabă și voinicește peste acele pedeci!

Șoviniștii.

Celui-ce n'are trupul întreg, Românul îi zice schilod ori olog. Ear' celui, care n'are mintea întreagă, îi zice că *e țicnit, îi lipsește o doagă ori că e bun de legat...*

Șovinismul este și el un fel de boală a minții, care foarte adesea s'arată însă printr'o descărcare de putere trupească foarte sgomotoasă.

Cei care pățimesc de *șovinism*, se numesc: **șoviniști!**

Ear' *șovinismul* e mai primejdios decât holera și frigul luate laolaltă: el nu numai cuprinde mai totdeauna un *popor întreg*, dar' inferbentă capul nenorociților bolnavi până la așa măsură, că vecinii se iau de grije.

Dintre națiile, care au pățimit mai mult de *șovinism* putem număra pe Francezi. Ear' dacă cineva ar voi să cerceteze toate amănuntele fioroase ale acestei boale, nicăiri ca între Unguri nu 'i-se va da privilegiu.

Încrezuți — căci primul semn al *șovinismului*, este prea marea *încredere* în sine — înainte de 1870 Francezii se socotiau numai pe dâșii viteji, pe dâșii

cuminți. Când au început războiul cu Prusacii, făceau socoteala, ca cel mult în două săptămâni să-i supună. Și când colo ce s'a întâmplat? Au mâncat Francezii o sfântă bătaie, cum de veacuri nu s'a auzit și chiar împăratul lor (Napoleon III.) 'și-a pierdut tronul...

Din fericire, Ungurii chiar de ar fi **toți șoviniști**, nu pot singuri să înceapă război cu nici o împărăție, deoarece pentru acest lucru trebuie și învoala Austriei. Astfel șoviniștii maghiari s'au apucat să ne facă amară viața nouă, *naționalităților*, care întocmai ca ei, ducem *toate poverile* statului — deosebire numai că Ungurii se împărtășesc și de *toate bună-tățile*.

Îndemnați și întovărășiți cu Jidovii, *șoviniștii maghiari* au stors legea *kisdedovurilor*, pentru a face din toate naționalitățile — *Unguri*; —

au împins pe guvern să dea lovituri, una mai grea decât alta, școalelor și bisericilor românești; —

pe cărturarii români 'i-a silit să-și părăsească patria; —

cu cei care au rămas acasă, au umplut temnițele; —

să înfricoșeze pe cei care luptă pentru dreptate, li-a spart case și biserici, 'i-a dat cu grămada în judecată;

și tot această haită întovărășită acum cu Jidovii, cer desființarea sfintei taine a *cununiei bisericesti* și introducerea, în locul ei, a așa zisei *căsătorii civile*, cea mai păcătoasă blăstămăție, cum a numit-o însuși un episcop maghiar.

Pe scurt: șoviniștii au asmuțat pe Unguri în contra noastră, a *Românilor, Serbilor, Slovacilor și Rutenilor*, și după-cum la *Oradea-mare* ei s'au pus în fruntea celor mai de nimica oameni, pentru a da asalt sfintei biserici românești, tot așa la foile lor scriu cei mai prăpădiți oameni, a căror hrană zilnică este ticăloșia, ear' dorința cea mai mare să facă *vrajbă*. Pentru-că, la urma urmelor, ce

ar ave marea mulțime a Ungurilor (care nici n'au văzut Români în viața lor) cu noi, ce folos pentru ea, dacă naționalitățile sunt apărate, strivite? Îngrașe-se prin aceasta holda Ungurului dela Kecskemét, ori scade-va birul la Dobrișin?

De bună-seamă că nu!

Adevăratul bine al mării mulțimi ungurești e când în patrie ar fi *pace și mulțumire pentru toate națiunile deopotrivă*.

Șoviniștii însă, rei de suflet, strimți la cap și cu porniri diavolești, nu vor să știe de *binele tuturova*, ci numai la ale lor treburi se gândesc, ear' bine lor numai așa le merge, dacă pot să amețească lumea, să înșele pe cei în mijlocul cărora trăesc.

Nebunii se știe, sunt așezați în casa de sănătate; oamenii cu mintea întreagă nu-'i rabdă între dinșii. Asta o știu și șoviniștii! Ce-'și zic însă ei? ... „Să căutăm, să îmbetăm oamenii, să ne creadă, căci altfel ne-am dus!“ ...

Și de aceea s'au așternut pe lucru și au ajuns azi aproape ei să conducă întreaga țeară.

Eată cei mai mari potrivnici nu numai ai neamului românesc, dar' chiar ai Ungurilor, căci iau să întrebăm: *ce s'ar alege din țeara aceasta, dacă ea ar urma să fie tot într'una condusă de niște smintiți la cap?*

Eată contra căror trebuie să luptăm mai ales de aci încolo noi, *naționalitățile nemaghiare*.

Lupta noastră va trebui să fie cu atât mai întetită, cu cât mai ales vedem că prinde curagiu ceata păcătoasă a *șoviniștilor*.

Cu nația ungurească avem de împărțit **drepturi înscrise în lege**.

Șoviniștii sunt însă vameșii, care vor să fure măsura *dreptății*.

Trebuie nimiciți, dați la o parte, căci altfel nici-odată nu o să fie pace cum trebuie între cetățenii acestei țeri. (SS)

Dina Codrului.

Novelă de Traian.

Departate departate, între frumoșii munți ai Ardealului, acolo unde soarele după călătoria lui lungă apune obosit, unde zina Flora își are palatul seu fermecător, acolo în vechi timpuri se desmerda în aerul cel plăcut al primăverii o tină păstoriță, de o frumșetă neasămănată, încât multe din mândrele floricele, pe care ea adunându-le le lega în mănunchiuri o pismuia. Ear' pentru glusul ei ângeresc o pismuia paserile jurului.

Multe inimi a răpit tină păstoriță prin frumșeta ei de zină, dar' nu mai puțin au rămas fermecate la auzul dulcelui ei glas. Acestea au fost cele două pricini pentru care tinerii ciobani ai munților 'i-au dat numele de *Zina Codrului*, și sub acest nume o cunoșteau pe dînsa în romanticii munți. Cu câtă plăcere își petrecea ea zilele pe aceste plaiuri frumoase și încântătoare, sorbind dulcele și sănătosul aer, cu care natura a învilit frumosele dumbrăvi. Mare plăcere afla dînsa când își privia blânda sa turmă rătăcind prin poienile cu iarba moale și pestrițat prin miile de floricele, pe care ea atât de mult le iubia. Nu arare-ori privind cum pășteau blânde

animale, se așeza pe pajiștea verde lîngă ele, și făcea să răsune acele dumbrăvi pline de viață, de cântecele ei cele fermecătoare, care se strecurau de pe buzele ei tremurătoare și roșii ca cireșa. Acele cântece mai mișcătoare ca dorul și mai dulci decât amorul, fermecau ori-ce inimă, să fi fost chiar mai rece ca sloiul de gheață.

Nu departe se afla și un izvor cu apă rece și curată, pe care tină păstoriță îl cerceta adese-ori.

Mai în toată seara își mîna blânda sa turmă pe la izvor, unde pe câteva minute își mai alina dorul inimii, care o ardea. Lungă îi părea ei vremea până seara, când putea earăși să guste din apa limpedelui izvor. Așa își petrecea ea zilele tinereții sale frumoase.

Însă precum toate se schimbă în lumea trecătoare, așa nici zilele și bucuria tinereții păstorițe nu au ținut mult, o clipă numai, o clipă și 'i-se începe marea de dureri și suspine. Căci eată cerul cel senin al ei se înora și soarele care până acum îi lucia așa de plăcut, 'și-a schimbat natura sa, și ei 'i-se părea că acumă și el e rece, și el are pată pe sine.

Frumoasa față a început dela un timp a fi tristă și a suspina ca omul ce simte în piept

ceva ce-'l doare rău. Și de ce oare era ea acum așa tristă, când blânda sa turmă era încă sănătoasă și veselă? Aceasta o simte numai acea inimă iubitoare, care arde de un amor ceresc. Ea îndesert mai privia pașnica ei turmă, înzadar mai cerceta izvorul, căci nici una nici alta nu-'i mai puteau alina setea neînțeleasă a sufletului ei. Nu, căci ciobănașul, ângerul ei iubit, pe care atât de des îl văzuse nu se mai arăta la izvor, el s'a fost dus departe, părăsind pe tină păstoriță. Fluierul lui nu mai face să răsune codru, nici doinele lui nu mai desmerdau urechile ei. Și deodată cu plecarea lui a plecat și nădejdea tinerei copile. Pentru ea acum toate erau moarte; toate erau triste; ear' ea era pierdută, căci nu mai avea cine s'o iubească pe astă lume mare. Ziua deja a trecut, seara se ivește, urmează noaptea și mai tristă, care varsă în lume și mai triste șoapte.

Sărmana de ea, inima 'i răcise, începând a se bate în pieptul sbuciumat de atâta durere, încât 'i-se părea că vrea să sară din locul ei, ear' trupul ei fraged începea să trămure întocmai ca frunzele plopului atinse de brumă și vînt, de altă parte cugetele o neliniștau, căci se temea că va scăpa din minte pe odorul inimii sale și se temea că astfel va ajunge prea iute, în mormântul rece.

Dl Septimiu Albini

ântaiul redactor al „Tribunei“ a sosit la Sibiu Mercuri în 26 Ianuarie v. cu trenul dela 2 oare după amiază. Încă din înainte de amiază localul stațiunii Sibiu, era cu deservire încungiurat de marele număr de oameni din popor și cărturari, veniți de prin toate satele din jurul Sibiului, ca să fie de față la sosirea iubitului scăpat din închisoare, a domnului Albini. Au grăbit a veni o mulțime de țerani, învățători și preoți, din Poiana, Seliște, Rășinari, Mohu, Gușterița, Turnișor etc., îmbrăcați sârbătorește și cu semne de vedită bucurie pe fețele lor vesele. Ear' dintre inteligența orașului Sibiu, erau de față membrii comitetului central al partidului național: *Dl Dr. Ioan Rațiu, Nicolau Cristea, Dr. D. Barciannu, Dimitrie Comșa* și o mare mulțime de alți domni, și doamne, precum și un mare număr de tineri, studenți și domnișoare, scurt: tot ce Sibiul are mai ales!

Când trenul a ajuns în stațiune, mulțimea a dat adevărată navală spre cupeul de clasa I., în ușa căruia s'a arătat iubitul așteptat, și la vederea dînsului din sute și sute de piepturi deodată și puternic a răsunit „să trăească“, „să trăească“ și se repeta mereu strigatul însuflețit.

Domnul Albini foarte mișcat de vederea acestei călduroase arătări de dragoste, a mulțumit mulțimei prin ridicarea pălăriei și salutarea cu dragoste a publicului.

Îndată-ce D-Sa s'a pogorît din cupeu, s'a desfăcut din mulțime inteligentul țeran din Bungard *George Dordea* și pășind în fața domnului Albini i-a ținut o scurtă dar' însuflețitoare cuvântare ca salut de binesosire, în numele poporului român, pentru care dl Albini luptă și pentru cauza căruia a suferit întemnițarea de trei luni. Era într'adevăr ceva mișcător, să vezi pe acest însuflețit om din popor vorbind cu atâta foc și dragoste de neam. Domnul Albini i-a mulțumit călduros, și

de loc corul sodalilor români din Sibiu a început a cânta puternic „*Deșteaptă-te Române!*“ la auzirea căruia întreg publicul român, de cel puțin 2000 de persoane a început întreg a cânta cu corul alătura „*Deșteaptă-te Române!*“ în vreme-ce domnii din comitetul partidului național, cunoscuții și amicii dlui Albini, îi strîngeau cu căldură și bucurie mâna, fericindu-l că a scăpat sănătos din închisoare.

Eșind de pe peronul gării, dl Albini s'a urcat în o trăsură cu doamna și domnișoara Roman și fratele dlui Albini, Tit Liviu. S'au înșirat apoi un lung număr de trăsuri, ducând pe membrii comitetului partidului național și pe alți domni oaspeți.

Întreg publicul român ce-i eșise dlui Albini în cale a tras la „Gesellschaftshaus“ unde a fost pregătit un banchet în onoarea dlui Albini. După-ce marea sală s'a umplut cât nu mai aflai loc gol la mese, o deputațiune alcătuită mai ales din țerani, a plecat după dl Albini la d-sa acasă și l-a poftit la banchet. A venit. La intrarea d-sale în sală, oaspeții ridicați în picioare au izbucnit în puternice strigări de „Să trăească“, care nu mai voiau să încete. S'a petrecut aici mult și cu multă însuflețire, dela 2 până la 5 oare după amiază, când apoi dl Albini plecând spre locuința d-sale, a fost însoțit de peste o sută de persoane, mai ales oameni din popor, care la despărțirea de mult așteptatul și binevenitul oaspe, au izbucnit de nou în însuflețite și nesfârșite strigăte de „Să trăească!“

Domnul Albini nu s'a așteptat la o așa primire strălucită, și firește cu atât mai mare i-a fost bucuria, văzând atâta însuflețire, atâtea prețioase dovezi, că luptătorii noștri naționali, nici-decum nu sînt nici singuri nici părăsiți, ci cu ei sînt inimile noastre ale tuturor Românilor de bine.

Am înțeles că dela Teiuș până la Sibiu, pretutindena, pe la toate stațiu-

nile, sate întregi în frunte cu cărturarii lor erau de față ca să vadă pe dl Albini și să-i zică un cald „bine ai venit!“

De însemnat mai e, că doi țerani din Seliște, au mers în calea dlui Albini până la Teiuș, și de acolo au venit tot cu d-sa în un cupeu până la Sibiu.

Ear' când astfel sînt primiți și văzuți luptătorii causei noastre naționale, să ne mai temem noi a le urma ori dînșii a merge mereu înainte? Nu, hotărît nu! „Vocea poporului e vocea lui Dumnezeu“ — zice o vorbă înțeleaptă, și noi vedem că poporul, vocea lui Dumnezeu, ne zice că luptă bună ne luptăm, să mergem numai înainte! Și noi vom merge!

Despre decursul banchetului din Sibiu, vom mai scrie amănunte în numărul viitor.

Scrisori din Ardeal.

Sub titlul acesta publică „*Corespondența Română*“ din București, foaia dlui *Ioan Slavici*, următoarea scrisoare.

Roșia-Abrudului, 1 Ianuarie 1894.

Mă doare inima, când trebuie să vă scriu această scrisoare. Stăm rău, foarte rău. Nu știm, greșit-am noi, ori au greșit părinții noștri, de toată urgia cerului asupra noastră se descarcă. Ungurii, guvern, administrație, justiție, societate, cu o furie ne mai pomenită în istoria timpului modern dau navală asupra noastră. Și în aceste vremi de moarte, de viață pentru noi, când soarta noastră în curând are să se decidă, poate pentru totdeauna, când alternativa de a fi sau a nu mai fi urmași de ai Legiunilor lui Traian în Ardeal e pusă deja de Unguri, avem nevoie de toată energia și de tot cumpetul propriu rasei noastre, ca uniți în cugete, uniți în simțiri, să stăm în fața furiei lor. Vă mărturisesc adevărul, dar' cu inimă amărită, ca noue și mari greutăți s'au ivit între noi.

Ne deprinsesem cu gândul, că frații noștri din România privesc cu inimile pline de simpatii luptele noastre, dela care atrnă și soarta României. Dela discuțiunile urmate în parlamentul român asupra cestiunii ardelenesti am început a ne teme, că nu e tocmai așa.

Sărmana păstorită, adesea căzută pe gânduri își zicea: Oh! ce deșertăciune este lumea aceasta toată, și bieții muritori totuși cât de mult se leagă de dînsa și o iubesc atâta, încât nu ar voi a mai părăsi-o nici când. Și ei nu știu, nu ved, că ea în schimb le da veninuri amare și omoritoare. Însă mie nu-mi pasă, măcar de aş intra de viuă în pământ, dacă D-zeu se va îndura și mă va lăsa.

Cred însă că lui îi va fi milă de mine, și-mi va ajuta.

A trecut de atunci vreme multă. Despre biata păstorită nu s'a mai aflat nimic. Spun păstorii că dorul lumii ar fi omorît-o și că ar fi îngropată sub un brad în mormânt coperit cu flori curate ca viața ei. Filomela se așează în ramele cele verzi ale bradului, și se zice că prin cântatul lor pe ea o jelesc și ar fi voind să o trezească din recele-i mormânt. Și luna pasă maiestoașă pe cerul azur și își lasă palida ei lumină pe mormintele de sub brad jelind și ea pe aceea care ca dînsa de frumoasă a fost, și de nevinovată.

Șura-mică, la 12 Februarie 1893.

Chiuituri la joc.

Din ținutul Făgărașului

culese de Ioan Ciungara, inv.

Copilă secerătoare

Ce seceri vara la soare,

Ori mijlocul nu te doare.

Plântă seceră 'n pământ

Și 'mi-o ia la deal la vînt,

Să-ți între vîntul prin iie

Să-mi rămână dorul mie,

Dorul meu și-al dumnilor

Face-s'ar cale pe vale,

Și cărare 'n șezătoare.

*

Nu gîndi, mândro, că-mi placi

Că numai păcate-ți faci,

Nu gîndi că-mi trebuiești

Că numai păcătuiești.

*

M'o făcut maica făcut

Pe rozoru inului

Pe sama străinului,

Pe rozoru la o rîpă

Pe sama la o urtă,

Pe rozoru iadului

Pe sama năcazului.

de pe valea Someșului

culese de Alexandru Pop, june plugar.

Pe unde umblă dorul

Nu poți ara cu plugul,

Că s'acată plugu 'n dor

Trag boii de se omor,

Pe unde merg dragostile

Poți să ari cu vacile,

Plugul merge prin pământ

Vacile merg rumegând.

*

Am drăguț cu prima verde

Rău mă tem că 'mi-loiu perde,

Că 'l-am mai perdut odată

Și 'l-am căutat lumea toată,

Și abia mi 'l-am găsit

La curțile dorului,

Unde-s porțile deschise

Măndrele pe tablă scrise,

Prinse doru-a mă 'ntreba

Ce cauți, fată, p'alcia,

Caut, dorule, pe badia

Că m'a 'nvățat sărutată

S'acum m'a lăsat uitată,

Și m'o 'nvățat a iubi

Și m'a lăsat a dori.

*

Sunt, precum se vede din discursurile publicate, între fruntaşii României unii, care socotesc lupta noastră drept un fel de lucru supărător şi ar dori să ne mulcomim deocamdată, ca să nu facem greutate României.

Poate că au dreptate. Despre lucrul acesta noi nu putem judeca. Ştim însă, că nu e cu putinţă ce voesc dŃşii. Pe noi ne arde şi nu mai putem răbda, sŃntem prea tare călcaţi şi nu putem să nu ne svircolim.

Tocmai ştirile sosite dela Bucureşti au aţŃtat spiritele. Mai nainte, când nu ne îndoiam despre simpatfiile fraţilor noştri, nădăduiam şi eram liniştiţi; acum însă, de când ne îndoim, am început să ne pierdem răbdarea şi nu mai putem să ne înţelegem, ca mai nainte între noi.

Unii se plâng, că comitetul nostru central a început să şovăie şi nu merge cu destulă hotărre înainte mai ales în ce priveşte alianţa cu naţionalităţile. Alţii zic, că urmările discuţiunilor din parlamentul României au fost nenorocite, fiindcă ne-au descurajat şi ne-au desbinat. Astfel unii stăruie să se înfiinţeze la Alba-Iulia o foaie, organ special al Moşilor. Nu s'a luat încă până acum nici o hotărre; cred însă, că foaia se va înfiinţa, fiindcă Moşii sŃnt hotărŃţi să lupte, cum a zis odată Bismarck, cu două fronturi: şi contra Maghiarilor, şi contra aceloră dintre Români, care şovăesc ori nu mai ştiu ce să facă.

Se poate, că vom fi striviţi. Nu zicem nu. *Dacă e însă vorba să perim, noi Moşii, care avem tradiţiunile lui Horia, Cloşca şi Crişanu, ale lui Iancu, Popa Balint şi Buteanu, perim mai bucurosi în luptă şi deodată, decât încetul cu încetul ca nemernicii care nu ştiu să se apere.* Stovă.

Suta de procese.

VII.

Joi în 20 Ianuarie v. a. c. domnul Andreiu Balteş, ca răspunzător pentru redacţia ziarului „Tribuna“, a fost chemat la judele cercetător din Sibiu şi încunoştiinţat, că al şaptelea proces de presă e pornit contra „Tribunei“ pentru adresa de alipire publicată în ea în numărul 209 din anul trecut, trimisă din Ghiriş, şi subsemnată de domnii Ioan Blaga, preot gr.-cat., Georgiu Şinteu, învăţător, Alexandru Simon, învăţător, Ioan Negovan şi Alexandru Raşiu.

Mândră de dragostea noastră
Răsărit-o 'n pom în coastă,
Răsărit-o n'o 'nflorit
C'o ştiut că ne-am iubit,
Răsărit'o s'a uscat
C'o ştiut că ne-am lăsat.
Oamenii s'au năvălit,
Să taie pomul din coastă
Să strice dragostea noastră,
N'ar pute oamenii face
Nouă să ne dee pace?
La tot podul este vamă
Sufletul nost a da samă,
Ce-am făcut pe-acest pământ
Şi 'n dragoste şi 'n urt.

*

Vai săraca mândra mea
Dela multe m'a scos ca,
Dela multe dela toate
Dela două nu mă poate,
Dela Neamţ şi dela moarte!

VIII.

Ear' din Deda primim următoarele şire: Inteligenţa română aproape întreagă din *Ibăneşti-Hodak* e chemată pe 17 Februarie st. n. a. c. înaintea tribunalului din Murş-Oşorheiu în un proces pentru „aţŃtare contra naţiei maghiare“. SŃnt traşi în judecată domnii: *Demetrie Lupu*, preot; *Ioan Mera*, teolog abs.; *Zaharie Lupu*, preot; *Demetrie Lupu al Popi*, proprietar; *Isidor Suceava*, teolog absolut; *Nicolau Şara*, notar comunal; *Iuliu Mare*, învăţător; *Nestor Suceava*, proprietar; *Ioan Cofariu*, învăţător.

Piritor e însuşi solgăbirul din Reghin, căruia 'i-s'au pus la îndemână *George Tirmovean*, *Maşteiu Tirmovean* şi *Nicolae Manţia* ca martori. Acesti trei oameni slabi de ânger, demult fac slujbă de denunţanţi falşi, de unelte josnice în mâna solgăbirului şovinist din Reghin, şi Români de pe aici mult au avut de a suferi din partea lor. Cercetarea în acest urt proces curge dela sfârşitul anului 1892. Despre capetul procesului vă voi înştiinţa după pertractare. — s. —

Precum se vede o să ajungem pe încetul cu numărarea până la suta pro-cicită de foile ungureşti, şi poate peste ea.

Stăpânirea prin acest şir de procese pornit contra cărturarilor noştri, care stau în nemijlocită apropiere de poporul însuşi, vrea cu ori-ce preţ să 'i înfrice, să le amărăscă vieaţa, şi să 'i aducă acolo ca să nu mai cuteze pe viitor a 'şi spune lumii simţemintele lor, să 'i desguste de a mai sta pe lângă bărbaţii noştri, care sufer atâtea prigoniri, temniţă şi chinuri pentru neam.

Doreşte încă stăpânirea, ca prin procesele contra celor cu adresele de alipire, să afe ici-colea şi câte un om slab de inimă şi de ânger, care să se îndoiască ca să mai stee ori să nu mai stee pe lângă cele scrise şi subscrise de el, — noi însă, nădăduim că *nici un Român cu inimă curată, nici un fiu născut din mamă română, nici un bărbat, care se mândreşte a fi Român şi iubeste poporul şi binele lui, — nu va sta nici o clipă la îndoeală că ce mai e de făcut?*

Din „Munţii Apuseni“.

Culese de *Alexandru Candrea*, învăţător.

Săracă frunză uscată
De-ai mai înverzi odată,
În țeara Ardealului
La poalele muntelui.

Lungu-i drumul Clujului,
Da-i mai lung al dorului;
Drumul Clujului se gată,
Al dorului nici-odată.

Cel-ce n'are nici un dor
Mult trăeşte prea ușor,
Eu am două dorurile
Şi-amendouă's tare grele.

Vai de mine n'am mândruţă
Numai o mititeluţă,
N'am mândruţă numai trudă
Când o prind în braţe-asudă.

Cine merge pe uliţă?
Trandafir şi Rujuliţă!
Rujuliţa-'s tocmai eu
Trandafir puiul meu.

Este adevărat, că *legea* opreşte de a lăuda şi preamări pe un bărbat, care a fost osândit pentru oare-care faptă a lui! Adevărat. Dar' sŃnt casuri când durerea năpădeşte toate simţemintele şi îl face pe om ca sub greutatea ei să uite şi să scape a trece un mic pas şi peste graniţa legii, mai ales când aceeaşi lege căzând pe mâna unor oameni mult-puţin aplicaţi a pârŃinî pe unii şi a apăsa pe alţii, nu măsura cu aceeaşi măsură la toţi deopotrivă, ci unuia îi întinde cupa plină cu vîrf şi îndesată, ear' altuia numai cu câteva picături, drept leac, pe fund.

Între astfel de împrejurări, între astfel de stări sufleteşti, cu inima sub astfel de greutate şi dureri s'au aflat şi marele număr de cărturari şi țerani români, care au scris adresele de alipire trimise osândiţilor noştri în procesul „*Replicei*“ şi în procesele „*Tribunei*“.

Ear' dacă pe mine, pe d-ta şi pe cel d'al treilea, durerea, năcazul şi amarul pentru grelele lovituri aplicate acelor osândiţi, m'a îndemnat să le scriu o vorbă de îmbărbătare, şi am avut curagiul a o face aceasta: astăzi am şi curagiul a sta în faţa judelei şi a 'i zice: da! am făcut-o, m'a durut inima şi am făcut-o şi m'am lovit de lege, loveşte-mă acum dacă 'ți place, voi avea curagiul să sufer, şi sufer bucurosi, mai ales vîzând că alături cu mine suferi-vor încă trei-patru-cinci ori şi mai multe sute de alți cărturari şi conducători români! Suferim, suferim, căci din suferinţa noastră vor naşte zilele de ușurare, de bine, şi cu cât nu vom suferi, cu atât mai mult vor întârzia în sosirea lor acele zile!

SCRISORI.

Deşi cam târziu, dar' ca unora ce cuprind în sine veşti la auzirea cărora va trăsari de bucurie inima fiecărui cetitor român, dăm loc scrisorilor de mai jos, primite dela oameni din popor şi cărtu-

Să aibă puiul minte
Când oiuri muri să mă cânte
Cu trei zile mai nainte.

Aşa zic fetele 'n hori
De v'ar lua dracu ficiori,
Că n'umblaţi să vă 'nsuraţi
Numai după mândre-umblaţi.

Ionaş ficior de craiu
Vineri mă-ta te-a făcut
Sâmbăta mare-ai crescut,
Duminecă te 'nsuraşi,
Luaţi fată cu moşie,
Luni plecaşi la cătanie.
Mă luai pe-un drum mergând
Mă 'ntâlnii c'un moş bătrân:
Moşule bătrânule

Țipă*) furca şi grebla
Hai de-'mi arată casa,
Tot cu vin și-oiu închina.
Mulțam beutura ta,
Este vin în casa mea
Se mărită soru-mea.

Neagra, 22 Ianuarie 1894 st. v.

*) aruncă.

rari dela sate, în care ni-se împărtășește și nouă chipul în care primită a fost din partea poporului vestea despre apariția din nou a ziarelor „Tribuna” și «Foaia Poporului» după întâia lor oprire. Am primit încă multe-multe astfel de scrisori, dar' credem că e destul să punem sub ochii cetitorilor și numai aceste două:

Neagra, Ianuarie 1894.

Domnule Redactor!

Vă trimit scrisoarea aceasta, nu ca să o publicați în scumpa noastră „Foaia Poporului”, în care găsim atât de bogată și dulce hrană sufletească, ci numai ca să știți și D-Voastră ce mare ne-a fost nouă bucuria, cu la tineri, cu la bătrâni, când după încetarea de mai bine ca o lună de zile, ne-am trezit într-o zi earăși cu strălucita foaie „Tribuna” și cu mult iubita „Foaia Poporului”, în mână.

Domnule Redactor! Bucuria, pe care am simțit-o noi când am văzut că poșta începe eară să ne împartă, aceste două scumpe foi, nu vi-o pot eu descrie! Dară gândesc că va fi destul să vă spun cum s'a sărbătorit în Abrud ziua ajungerii „Tribunei” și „Foi Poporului” aici. Era o zi ca toate zilele de lucru. Dar' auzindu-se că a eșit „Tribuna” și că e la postă, vestea asta ne-a înveselit așa de mult, că ziua de lucru ni-s'a schimbat numai decât în zi de sărbătoare.

Onoratul Domn D., mare proprietar de mine, dar' mai mare naționalist, a alergat de loc la postă cu un mare număr de prieteni cărturari și țerani, și luând în mână „Tribuna” și desfăcându-o, a încălecat pe un roib năzdravăn ca cei din povești, și însoțit de ceata de prieteni și urmat de musică, care cânta cântece naționale de răsuna orașul și pocniau urechile subțiri și lungi și gingașe ale Ungurașilor noștri, a cutreerat așa ulița cea lungă dela postă până la casina română. Îți creștea inima văzând această însuflețire ne mai pomenită! Părea că s'au deschis cerurile asupra orașului și ângerii pogorându-se au adus oamenilor, Românilor numai, un dar scump, neprețuit de scump, după care mult au așteptat și mult au nădăjdut și înduratu-s'a Dumnezeu de 'l-a dat lor în acea zi.

Casina română fiind în o odaie a hotelului „La Românețu”, după ajungerea sărbătorească alaiu la casină, s'a pornit aci o mare și însuflețită veselie, între sunetele românești ale muzicii și între cântări de bucu-

rie, și curgea petrecerea cu mult foc. Ear' puținii împintenați, săracii de slujbășei unguri din oraș, fricoși ca niște iepuri, cuprinși fost-au de spaimă în fața româneștii veselii, și deloc au trimis dela poliție un ștafet să întrebe la hotelul numit, că ce s'a întâmplat? nu cumva e respințită? Nu cumva răsculatu-s'au Românii? Otelierul a trimis vorba napoi, că nu, ci că își petrec Românii, că au ei azi mare voce bună!

Ear' despre iubita noastră „Foaia Poporului” încă numai vorbe bune pot să vă trimit de pe la noi. Motii noștri o cetesc cu o sete nespusă, sorb cuvintele din ea și mulțumesc lui Dumnezeu că 'i-a învrednicit să aibă și ei așa o foaie ce le știe vorbi din inimă și din suflet. Erau sate unde bieții oameni se simțiau părăsiți de tot și descuragiați, și foaie în satele lor nu se vedea nici străină dar nici românească. Acum zeci de numeri din „Foaia Poporului” se împart în toată Dumineca și oamenii cetesc și se deșteaptă și se bucură!

Mai mult! Cunosc în Abrud un ospătar român, care nu știe cel și scrie, și abonează „Foaia Poporului” numai ca să o aibă în casa lui! Am fost în casa lui, și 'mi-a zis: *Vezi domnișorul, eu nu știu carte, dar' așa-mi place cum se spune la foaia asta, că o cumpăr și o țin, numai ca să o am și eu pe masa mea și sub coperământul meu!*

Domnule Redactor! Însuflețirea ce s'a deșteptat în poporul român din Munții-Apuseni, între săracii dar ca cristalul limpezii Motii, și care însuflețire se hrănește neîncetat prin prețuita d-tale foaie, este așa de mare, că eu mă simt fericit când pot vorbi cu ei în Dumineci și sărbători despre treburile nației!

În mine e tare ca ferul credința, că trei rânduri de stăpâniri ungurești să se pună peste olaltă la cârna acestei țeri, și neputincioase au să rămână într-o sufoca, a îneca simțul național și însuflețirea națională din acest popor!

Un poet ungur le-a dat acestora sfatul: „Faceți Unguri și din petri!” dar' dacă acel înfocat poet ar fi cunoscut poporul român cum se cade, și mai ales pe Motii noștri, mai mult cred că le-ar fi zis fraților sei: „Din petri veți putea face Unguri de zece ori mai iute ca din acest neam de oameni, din Români! ear' fiindcă nu le-a spus-o el, li-o spunem noi aceasta Ungurilor! Mihaiu.

Lupoaia, 25 Ianuarie 1894.

Onorate Domnule Redactor!

La îndemnul unui Român cu carte, noi plugarii din micuța noastră comună am fost abonat „Foaia Poporului” într'un exemplar. Văzând însă câte prigoniri grele V'au ajuns atragerea noastră către D-Voastră s'a mărit, și azi abonăm „Foaia Poporului” în 2 exemplare și Vă spunem totodată, O. D. Redactor, că prigonirile ce V'ar mai ajunge în loc să ne descuragieze totdeauna ne vor mări și îndol curagiul și dragostea și alipirea noastră către cauza națională!

Să trăiți la mulți ani fericiți!

Ioan Lungu al lui Sidon și Ioan Moroșan, economi.

Invitare de abonament

la

„FOAIA POPORULUI”.

Domnii abonați sunt rugați a lua la cunoștință, că de aci încolo foaia noastră va apărea ear' regulat și se va trimite regulat. —

Cu **1 Ianuarie st. v. 1894** se deschide nou abonament la „FOAIA POPORULUI”, rămânând tot pe lângă prețul de până aci, anume:

Pe un an întreg . . . 2 fl.

Pe jumătate de an . . . 1 fl.

Pe timp mai scurt abonamente nu se primesc.

Domnii abonați noi, sunt rugați a scrie cât se poate de **corect și cetet** numele domniei-lor, locuința și posta ultimă; — ear' cei vechi sunt rugați a lipi pe dosul cuponului (locului lăsat pentru scris) a mandatului postal, fășia cu adresa sub care au primit până acum foaia.

Nu din vina noastră, am fost împedecați a trimite numărul acesta la vremea sa ci din vina opririi ce s'a rînduise eară de procuror și judecător!

Toate abonamentele să se trimită la adresa

Administrația „Institutului Tipografic”

în Sibiu

strada Măcelarilor 21.

Altele.

Culese de *Iarion Candrea*.

Câți ficiori de-a mea măsură
Toți cătane se făcură,
Câți ficiori de seama mea
Toți trecură Dunărea;
Hai bădiță Ionaș
Hai la noi să-ți dăm sălaș,
Da de cină ce 'ți-om da
Crașaveți ca iedera
Gură dulce ca mierea.

Nevastă cu ochii bori
Nu te uita 'n sus pe nori,
Ci te uită la bărbat
Dacă focul 'ți-l-o dat.

Voinicaș cu cura nouă
Nu ținea calea la două,
Ci ținea calea la una
La carea să-ți pui cununa.

Fă-mă Doamne ce mi face
Fă-mă potora de două
La Ioan în cura nouă,
Fă-mă potora de trei
La badea la căpătâi.

Altele.

Culese de *Iosif Perv*, învățător.

Vino, badeo, Joi seara,
Când se șede cu furca,
Și nu veni prea de vreme
Că bărbatu-'mi taie lemne,
Vină pe la miez de noapte
Când el doarme ca pe moarte.
Nu veni pe la pîrleaz
Că avem un căne breaz.
Și-'ți sare drept în obraz.
Nu veni pe la fîntână
Că se face urmă 'n-tină,
Hai printre straturi de ceapă
Nime să nu te priceapă.

*

Frunză verde de pe baltă
Mintea fetii-i blăstemată,
Pentru gluma dintr'o seară
Are-a legăna o vară,
Când altele merg la joc,
Ea pune ciupa la foc,
Când altele or juca
Ea are de-a legăna.

Doine.

De lângă Dej.

Culese de *Augustin Pop*, învățător.

Mă dusei pe Dumbrăviță
Mă 'ntâlnii cu-o copilăță,
Gata ca o porumbiță.
Eu de mână o-am luat
Și 'n gură o-am sărutat,
La părinți în samă o-am dat,
Ca s'o țină să mai crească
Minte 'n cap să dobândească.
Eu 'mi-am pus picioru 'n scară
Și m'am dus dintr'a mea țeară.
În trei ani și jumătate
Am învățat mult la carte.
Eu de veste am aflat
Că mândra au credințat,
Și 'mi-am pus picioru 'n scară
Și-am venit acasă eară,
De jale și de bănat,
Nici prin sat nu m'am băgat
Fără pe din sus de sat,
Am aflat un ederel
'Mi-am făcut fluer din el,

CRONICĂ.

Conferență valahă. Cetim în „Gazeta Transilvaniei”: Sub titlul acesta scrie „Ellenzék” din Cluj, în numărul său de Luni, următoarele: „În secret și în cea mai mare tăcere Valahii din părțile ardelenne au avut o conferență confidențială în Cluj. La conferență s'au întrunit numai cei mai de frunte matadori dintre agitatorii valachi naționali. Au fost popi, protopopi și „parintyák”, cei mai probați dintre tineri și mai mulți și dintre înțelepții bătrânilor. Dascăli n'au invitat de astă-dată, ci, precum am amintit în foaia noastră de Sâmbătă, au invitat și au luat parte martirul incirpat cu doftoria iefțină, Dr. Ioan Rațiu, pe care deja Vineri l-au primit la gară cu mari ovațiuni. La conferență au discutat, că ce fel de atitudine trebuie să observe la apropiata pertractare înaintea curții cu jurați și s'au învoit asupra principiilor, în urma cărora agitațiunile să se facă în viitor cu mai mare succes. Au constatat, că după experiența de până acum, adunările sgomotoase în privința aceasta nu vor mai duce la rezultat; e dar' cu mult mai bine, dacă ei între ei, ocolind atențiunea guvernului și a cercurilor normative, își vor împărți rolurile și-și vor săvârși lucrul propriu. Conferența s'a sfârșit cu un „să trăească” la adresa lui Dr. Rațiu”. — Am reprodus aceste tendențioase și răutăcioase expectorări, numai ca să se vadă în ce mod organul lui Bartha Miklós pregătește de pe acuma opiniunea juratilor din Cluj în favoarea unui verdict „nepărtinitor” și „nepreocupat”. Se înțelege, că asupra unor jurați, care mai deunăzi au votat în adunarea comitatensă faimoasa adresă a lui Bartha în afacerea „agitațiunilor valahe”, trebuie să se facă impresiune, când li-se spune, ca acușatii în procesul Memorandului numai de aceea s'au întâlnit cu apărătorii lor în Cluj, ca să se sfătuească cum să continue acele „agitațiuni valahe”. Și oare se poate, ca cei-ce au cutezarea a se mai gândi la apărarea lor, când ti acuză un tribunal unguresc, să fie priviți de către micii despoți ai Clujului altfel, decât ca niște periculoși agitatori?

Inspector de școale unguresc pentru comitatul Făgărașului este numit, deocamdată ca provisor, directorul școlii civile de stat dela Făgăraș, cu numele Váro Benjámîn.

Cu fluerul flueram
Cu picioarele jucam
Mândra doar' m'a auzi,
Și la mine va veni;
Și mândra m'a auzit
Și la mine a venit,
Eu de mână o-am luat,
Ea din gură-a cuvântat:
Lăsă-mă, bade, de mână
Ție ți-am părut cam mică
Altuia iam fost voinică.
De te affi celuit
Fă-ți fântână în grădină
Vestește că-i apă bună,
C'or vent nevestele
Și-or vent și fetele
Și-oi vent, bade, și eu.
Și-oi vent cu două vasă,
Eu le umplu tu le varsă,
Eu m'oi face mănionasă
Și-oi fugi la mătă'n casă
Și te-oiu face cu nevastă.

Catastrofă în fabrica de fer din Reșița. În fabrica de fer a căilor ferate austro-ungare din Reșița s'a întâmplat o groasă catastroafă în noaptea de Sâmbătă. Când întreg orașul dormea, o teribilă huruitură a deșteptat pe toți locuitorii. Într'un minut toată lumea a fost în picioare și a alergat pe stradă. Mulți credeau, că e cutremur, dar' fumul, ce se ridica în forma unei turle deasupra clădirii fabricii căilor ferate austro-ungare, a indicat catastrofa. Fabrica era fără acoperiș, și în jurul ei erau dărâmate toate clădirile. Huruiala s'a întâmplat într'un mod foarte extraordinar, zice „Dreptatea”. Ferul topit, în localul de topire, în loc să curgă în forme din retorturi, a curs în canalele din apropiere pline cu apă. Ferul topit fiind de o inferbințală enormă, deodată a prefăcut apa în aburi, și aceasta a pricinuit huruitura. Catastrofa a răpit două vieți omenești; afară de aceasta mai mulți au suferit contuziuni mai mult sau mai puțin periculoase.

Petrecere. Corul plugarilor din Șeitin (com. Cinad) sub conducerea învățătorului Ioan Roman a dat în seara de 6/18 Ian., în sala casei comunale, un concert împreună cu joc. Cântările au fost frumos preluate și viu aplaudate din partea publicului ascultător. După concert s'a jucat jocurile naționale „Bătuta” și „Călușerul”, tot sub conducerea dlui Roman; ear' publicul cu înfocate strigări de „să trăească jucătorii și vatazul” și-a arătat marea plăcere și bucurie. A urmat jocul, care a durat până în zori. De față a fost la acest concert întreaga cărturărie din loc și mult public. Vrednici sunt de toată lauda și onoarea coriștii împreună cu bravul lor conducător dl Ioan Roman pentru darea acestui concert și dl jude comunal Ioan Strajia, care ca președinte al corului mult a ostenit, ca concertul să poată reuși bine și frumos.

Influenza. Din Câmpie ni-se scrie, că pe acolo bântue influenza în măsură foarte mare; în multe cazuri ea se sfârșește cu moarte. Poate, că mult ajută la aceasta și timpul, care e peste măsură schimbăcios: acum cald, ca primăvara, acum frig; apoi ceață și negură mare continuu.

Arestarea funcționarilor dela minele de sare din Turda. Mare mișcare a făcut zilele acestea descoperirea unor mari defraudății și înșelătorii, ce dela 1886 încoace s'au făcut nefectat la minele de sare din Turda. S'a dovedit, că funcționarii dela acele mine formau o adevărată bandă de înșelători și defraudanți. Zilele acestea a fost arestat directorul de mine Kremer György, împreună cu soțul său Lőrinczi István și cassarul Pirk József, cari toți sunt puși la răcoare în închisoarea tribunalului. Cât de curând vor trebui să fie închiși și ceilalți funcționari de mine, deoarece procuratura r., împreună cu tribunalul au ordonat arestarea întregului corp al funcționarilor de mine. Cu ei stau în legătură mulți alți agenți din țeară, care împreună faceau înșelătorii și specule neiertate în paguba erariului. Suma defraudățiilor și înșelătorilor se urcă la cifra de 100.000 fl. Dacă prin foi nu s'ar fi făcut cunoscute aceste hoști și nu s'ar fi cerut de repetite-ori curmarea abuzurilor și tâlhărilor poate că acestea s'ar fi continuat cine știe până când. Acum se pot felicita „patrioții” dela Turda, căci s'au făcut renumiți în înțelesul strâns al cuvântului.

R Î S.

Minte de Sécuiu.

Sécuiu: Ce ai de mâncare jupâne?

Birtaşul: Friptură de porc, de vișel, de găind, de rață. . . .

— Destul, destul! Cu cât îmi dai o porție de porc?

— Cu 40 de cruceri.

— Da una de vișel?

— 60 de cruceri.

— Și cea de rață

— 80 de cruceri, și lângă fiecare aduc și câte-o porție de sos. . . .

— Și cum de scump e sosul?

— Sosul vine de cinste.

— Adă-mi dară trei porții de sos!

*

Un slugbaș, stăpânului său:

— D-le, te rog să-mi mărești plata.

— Pentru ce?!

— Doctorul 'mi-a zis că trebuie să mânc bine!

*

Un vagabund ajunge înaintea judecătorului pentru oare-care mișelie. Acesta îl întreabă:

— D-ta ce meșteșug ai?

— Mă fac că-s orb, domnule județ.

*

La tribunal judele întreabă pe cel cu ponosul:

— Cine era de față când omul acesta te-a bătut?

— Eram eu, domnule jude.

*

Într'un birt:

— Oaspele: Cum se poate ca un ou să coste 40 cr.?

Chelnerul: Foarte bine; 10 cr. oul, și 30 cr. puilul ce era într'însul!

*

Țerancă harnică.

Un călător ajungând pe vârful unui munte foarte costis și întâlnind acolo pe o frumoasă și voinică țerancă tinărd, o întreabă:

— Ce zici, drăguță, în câtă vreme pot ajunge de aici până la satul din vale?

— Într'un sfert de cias dacă nu te oprești.

— Dar' dacă mă opresc lângă d-ta?

— Atunci vei ajunge mult mai degrabă în vale! . . .

*

Profesor învățat.

Un profesor voinid să-și arete știința în fața școlărilor săi, învață:

— Eată acesta are o umflătură acă la dreapta pe cap. Acesta e semn din afară al iubirii lui din lăuntru pentru părinți. Așa-i Ghiță că tu îți iubești tare părinții?

Școlarul: Pe mama da, dar' pe tata nu, căci el 'mi-a făcut umflătura la cap cu băta! . . .

ECONOMUL

redactat de D. COMȘA.

Din stupărit.

VI. Stupina.

Stupul, care s'a așezat cu locuința în scorbura unui arbore (pom) din pădure, își are și coșnița și stupina împreună, singur acest stup, am pute zice, nu mai are lipsă de o stupină deosebită. Dar' unde sunt mai mulți stupi, și încă în coșnițe slăbuțe, cum sunt cele de nuele, nu mai poate fi vorba de a-i lăsa fără alt adăpost, decât al coșniței. Chiar și cele mai bune și mai tari coșnițe trebuie adăpostite, dacă e ca stupilor să le umble bine.

De aceea vedem și la stuparii cei mai de rind stupini; numai cât unele din acestea sunt adese cu totul nepotrivite. În multe stupini, coșnițele nu sunt scutite nici de ploae nici de ninsoare, nici de vânt și nici de razele soarelui, care și ele strică albinelor. În multe locuri stupii sunt așezați chiar pe fața pământului, fiind astfel expuși la multe primejdii.

Așa nu e bine. Și mai cu seamă în stupăritul purtat în coșnițe mobile, despre care a fost vorba mai de multe-ori în această foaie, nu e lucru cu cale.

Dacă odată ne-am apucat de stupăritul rațional (înțeleptesc), cu coșnițe mobile, trebuie să ne vedem și de o stupină, în care stupii să fie scutiți de toate primejdiile, care pot să vină asupra lor, atât din partea naturei: ploi, ninsoare, vânt, soare și frig, cât și din partea oamenilor și animalelor.

O astfel de stupină trebuie să fie făcută așa de înaltă, încât omul să poată umbla cum îi place în picioare prin ea și așa de largă, ca după așezarea coșnițelor, în două șire unul peste altul, dindărăt să rămână încă loc destul măcar de 1 metru. Ea să fie și coperită.

Lungimea unei stupini atrăne dela numărul stupilor ce are omul de gând să-i prăsească; ear' înălțimea ei, potrivit-o după cele mai bune coșnițe din patria noastră, trebuie să aibă în partea dinainte 230 cm. și în cea dindărăt 17 cm. De aici se vede, că o astfel de stupină are perețele din dos mai jos ca cel dinainte, care trebuie să fie înspre miazăzi s'au răsărit, ori cătră miazăzi—răsărit sau cătră miazăzi—apus.

Dacă însă s'ar face stupina, ca să aibă albinele sborul în două părți, atunci toți pereții stupinei trebuie să fie de câte 230 cm. înalți. Pereții cei lungi s'ar veni, unul spre răsărit, altul spre apus; cei scurți vor fi de cel puțin 250 cm.

În unul din pereții cei scurți e de a se face ușa și în celalalt o fereastră, în care peste vară se va pune vel (fior) (sticlă nu e de lipsă), ear' peste iarnă table de lemne (obloane).

Alte deschizături în pereți nu sunt de lipsă decât pe unde au să sboare albinele. Aceste deschizături pot să fie de 20—30 cm. de înalte. Pentru ele se întocmesc niște table de scânduri, care peste vară sunt lăsate în jos, ear' peste iarnă se închid.

În lăuntru, pe lângă perețele din față, sunt întocmite polițele, ear' dacă stupina e făcută, ca albinele să sboare în două direcțiuni (părți), atunci și pe lângă perețele din dos se fac astfel de polițe, a căror suprafață trebuie să stea orizontal (oblu), adevă să nu fie mai plecată la o parte ca la cealaltă.

Polița din jos să fie 50 cm. dela pământ, a doua cu 80 cm. mai sus.

Pereții stupinei pot să fie din grădele și apoi bulgăriți, sau din scânduri, bărne sau de zid; ear' coperișul poate fi din pae, trestie, scânduri, șindile (șise) sau țigle.

Stupina să nu fie așezată în apropierea stradelor sau în alt loc, unde e sgomot mare. Nici vitele să nu se frece de ea și îndeosebi iarna.

În apropierea stupinei e bine să se pună un vas cu apă și mușchiu, pe care să se așeze albinele, când au să bee.

Loc de 2—3 pași dinaintea stupinei e de lipsă să fie neîntrerupt curățit de iarbă și burueni și să nu lipsească în apropiere pomi și tufe, pe care să se așeze roii.

S'ar mai pute scrie multe despre recerințele unei stupini; pentru stuparii începători, atâta ajunge deocamdată.

r. s.

Îngrășarea pomilor.

În „Foaia Poporului“ nr. 45 din 1893 am fost vorbit despre cum și când ar trebui curățiti pomii mai bătrâni. Tot atunci făgăduisem a vorbi altădată despre îngrășarea pomilor cu gunoiu și eată că ne împlinim făgăduela.

Îngrășarea cu gunoiu a pământului din apropierea rădăcinilor, numeroase cercări și pățanii au dovedit, este cel mai puternic mijloc de a sporî creșterea pomilor și cu ea cățătimea și bunătatea roadelor. În adevăr, precum grăul, curuzul, ierburile și celelalte plante, așa și pomii înaintează și rodesc cu atât mai tare, cu cât pământul s'a fost îngrășat mai bine.

Întrebuințat în cățătime tocmai prea mare, gunoiul și îndeosebi gunoiul proaspăt aduce pomilor stricăciune prin aceea că dă naștere la boale cum și la creșterea îmbelșugată a odraslelor lemnoase, în paguba roadelor. Ca dovadă pot servi pomii osândiți a crește aproape de eșitori, grămezi de gunoiu și așa m. d.

Abia unde și unde întâlnim pământuri foarte grase din firea lor, pământuri, în care pomii dau roade din greu fără să aibă neapărată trebuință de îngrășări măestrite. Înadins zicem neapărată; căci de prisos nu este gunoarea nici chiar având de a face cu asemenea pământuri.

Între gunoierile priincioase pomilor se numără: compostul (vezi „Foaia Poporului“ nr. 30 din 1893), gunoiul de grajd, cenușa, funinginea, găinațul, putregaiul de pădure și glodul.

Gunoiul proaspăt și mai cu seamă cel de cai și de oi, de asemenea găinațul și glodul proaspăt strică pomilor. Drept aceea, gunoiul de grajd, și găinațul se vor aplica în stare putredă. Glodul ar trebui pus undeva ca să degere bine și se va intrupa pământului după-ce s'a svântat și mēnunțit.

O scădere păgubitoare, de care trebuie înviniți țeranii noștri, este, că lasă pământul dintre pomi în grija sortii. Urmarea firească e, că bieții pomi încep dela o vreme să tânjească și roadele merg scăzând an de an. Puținii țerani, care îngrașe pământul fac și ei greșeala, că pun gunoiul clae pe grămadă în jurul trunchiului, ca-și-când acesta și nu rădăcinile ar avea trebuință de gunoiu. Gunoiul astfel grămadit se inferbentă și opărește scoarța (coaia) asemenea leșiei, servind vermilor și altor insecte (gânganii) de culcuș binevenit și cășunând boale și une-ori moartea grabnică a pomilor.

Rădăcinile ațoase, care ele absorb materiile nutritoare, sunt răspândite asemenea crengilor și ramurilor, așadar' până la o depărtare însemnată. De este dar' să isbutească cum se cuvine, gunoiul ar trebui resfirat firește cât mai deopotrivă, până oblu cu ramurile mai îndepărtate. La pomii mai bătrâni, gunoiul se va pune la oare-care depărtare, îngrașând astfel rădăcinile subțirele, ear' nu cele groase de lângă trunchiu care, reamintim, și așa nu are trebuință de gunoiu. În pomet și- peste tot unde se află pomi mai mulți, numeroasele rădăcini sunt răsărite pretutindenea. Se va îngrașa deci tărâmul întreg, punând gunoiu dearindul.

Turnând zamă de gunoiu, urină (ud) sau apă turbure într'un vas de flori, umplut cu pământ îndesat, acestea absoarbe (sbea) particulele virtoase, așa că prin găurile aflătoare la fundul vasului vom vedea străcurându-se apă limpede. Aceeași se întâmplă cu gunoiul, care nu s'ar fi intrupat pământului: materiile nutritoare rămân oare-cum spânzurate în pătura mai deasupra și nu rēsbat în stratul mai din jos, locașul celor mai multe rădăcini. Prin urmare, gunoiul risipit ar trebui intrupat pământului prin o săpătură adâncă cu hârlețul (arșeul, hârșeul), îngrijind firește, nu cumva să ciocărtim rădăcinile. De altcum nu strică să nimicim unde și unde rădăcinile mai subțiri care, tăiate fiind cu un cosor ager, în curând se rămuresc din nou și cu îmbelșugare.

Mulți economi lasă gunoiul neintrupat sub cuvânt de a nu stirpi pajiștea (țelina) și cu ea ierburile dintre pomi. Hōtărît însă că, înzestrând săpătura îngrașată, la câte 5—6 ani, cu floare de fân sau cu sămințe de ierburi alese, în curând se formează o nouă pajiște mult mai ierboasă și curată. Vorbă scurtă: îngrășarea și apoi premenirea în regulă a pajiștei sporește atât roadele pomilor cât și desvoltarea ierburilor.

Decât floarea de fân puțină, mai bine multă, nu cumva să ne trezim cu iarbă rară. Sămânatul are să urmeze pe când timpul e răcoros, așadar toamna în ajunul ploilor sau primăvara de timpuriu, căldurile și seceta de mai târziu fiind neprincipioase ierburilor tinere. Pământul să fie svântat și țărnos, însă nu prea uscat nici jilăvit.

Nimerită este mai ales purcederea, după care pământul se îngrășe cu mult gunoiu sau compost putred, apoi se sapă adânc și se netezește încâtva cu grebla, astupând golurile și cufundăturile și spărgând bruşii (bulgării) cu muchea toporului sau altceva. Acum se presară cât mai deopotrivă sămințele cumpărate de ierburi sau floarea de fân, care trebuie îngropată la o adâncime de abia 1—2 degete, trăgând ușurel cu grebla sau presărând țărână, care se apasă bine cu o scândură netedă sau cu dosul unei lopeți oable. Cu chipul acesta pământul se netezește și vine în nemijlocită atingere cu sămințele.

Sămînțele astfel îngropate răsar cu îmbelșugare și în curând se formează o nouă pajiste îndesuită și mănoasă. Din cauza rădăcinilor atât de lungi și puternice nu este iertat a sămăna printre pomi luțernă sau trifoiu. Ierburile însă se potrivesc.

Mai presus de toate gunoierile amintite pare a fi gunoiul fluid (curgăcios), pregătit din urină (ud), sânge, cenușe, găinaț, excremente din eșitori și multă apă. Acestea și alte asemenea materii se introduc pe rând într-o puțină (cadă) și se amestecă de câteva ori. În curs de 4—5 săptămâni ele se dobesc îndeplin și se aplică primăvara sau vara aproape de seceriș sau de cu toamnă. Gunoierea însăși se face turnând gunoiul fluid, seara pe răcoare, în șențulețe (brezde, brazde) trase cruciș și curmezis printre șirurile de pomi. În cele două serii următoare se purcede întocmai, turnând gunoiu din greu ca să răsbătă pretutindenea. Pe dată-ce s'au sbicit bine, șențulețele se astupă cu pământul scos și țărâmul se obleşte ca mai nainte. În pajiste se fac șențulețele prin scoaterea unui rând de glij, care apoi se așează earăși la locul lor.

Cireșii, vișinii, nucii și îndeosebi persecii ar trebui gunoiți cu cenușe sau compost vechiu, deoarece-ce gunoiul de grajd și cel fluid nu le prieste.

Haiturile (mortăcinile) se pot și ele folosi, însă numai după-ce au putrezit în amestec cu gunoiu de grajd, compost, var și c. l.

Stupăritul la școala din Orlat.

Credem, că mulți din cetitorii „Foaiiei Poporului”, chiar și cei-ce nu se îndeletnicesc mai înadins cu stupăritul și cu atât mai mult stuparii și cei-ce au de gând să se facă stuparii, vor ceti

bucuros despre cum s'a început și cum s'a urmat stupăritul până acum la școala din Orlat lângă Sibiu.

La această școală este o stupină de scânduri, încă de pe la anul 1877. Ea este așezată cu fața spre miază-zi, are trei polițe pentru punerea stupilor, este închisă de toate părțile și se poate încuia. Este dar' o stupină destul de cum se cade. În ea încep 24 de stupi.

Încă din anul, în care s'a făcut stupina, s'a început stupăritul cu 2 stupi, așezați în coșnițe de nuele și până la 1885, așadar timp de aproape 10 ani, nu s'a făcut nici un spor. În câte un an se înmulțiau stupii și ajungeau și până la numărul de 10—12, dar' mai sus nici-odată. Ce folos însă; căci în primăvara următoare rămăneam ear' numai cu unul sau doi?

De ucis n'am ucis nici când stupi, că dori-am din suflet ca ei să se înmulțiască odată și să ajungem ca măcar stupina, pe care o avem, să o putem umplea. Zadarnică dorință! Căci n'am ajuns la nimica. E adevărat, că până la 1885 nici n'am cetit cărți ori gazete despre stupărit nici n'am văzut vre-un stupar mai destoinic în ale stupăritului, ce face, ce direge el cu stupii.

În anul 1885 însă, comitetul școlilor granițarești din fostul regiment român întâiu a dat prilej învățătorilor de sub cărna sa, ca să iee parte la un curs de stupărit, condus de învățătorul Augustin Degan din Vețel lângă Deva.

La acest curs a luat parte și scriitorul acestor șire și i-a fost destul să vadă vre-o 3—4 lucrări mai însemnate, să vadă o coșniță mai potrivită și câteva unelte, de care un stupar nu se poate lipsi.

În anul 1886 s'a făcut la școala noastră cea dintâi coșniță mobilă (de scândură). Atunci aveam un singur stup în coșniță de nuele.

În anul 1887 s'au mai făcut alte două coșnițe de scândură și de aici înainte am făcut tot mai multe coșnițe, după-cum ni-se înmulțiau și stupii și ne-am cumpărat și unelte de stupărit.

Înmulțirea stupilor însă nu se face, nici ea după cum gândește omul, ci după cum voește Domnul. Așa ni-s'a întâmplat și nouă, cu toate că am fost cu cea mai mare grijă și stupi n'am omorât.

Eată cum ni-s'au înmulțit stupii noștri:

În 1888	aveam	5	stupi,
" 1889	"	10	"
" 1890	"	20	"
" 1891	"	39	"
" 1892	"	56	" și
" 1893	"	80	"

Astăzi avem în adevăr 80 de stupi, afară de doi toți cu coșnițe mobile din cele mai bune.

În 1890 am făcut și o stupină mai mare pentru 70 de stupi.

Până acum am lăsat stupii să se înmulțiască și nu ne-am uitat la câștig; deși câștig e, când în cutare an numărul stupilor 'ți-se îndoeste, ear' în alții mai răi lapezi, fie și numai pe jumătate atâția roi, câți stupi ai. Din anul acesta încolo, vom vedea, ce venit pot să aducă stupii, pe care omul nu-i mai lasă să roiască, ci-i silește să adune miere din greu și nici de ucis nu-i ucide, după-cum adevărat se face cu stupii din coșnițele îndatinat.

Ne-am încredințat până acum din destul, că și la stupărit, ca și la ori-ce altă lucrare economică sau la alt câștig, „numai știința și iscusința” ne pot asigura un bun venit. Până umblam fără de nici o cunoștință și fără de socoteală n'am putut-o scoate la nimica; de când însă am prins făclia științei și mergem pe urma ei, vedem și noi și ved și cetitorii, că în scurt timp am dus-o destul de departe.

De aceea îndemnăm pe cetitorii „Foaiiei Poporului” ca să cetească cu tragere de inimă sfaturile ce li-se dau despre umblarea cu albinele, care aduc un frumos venit celor-ce se îndeletnicesc cu ele.

A sosit timpul iernei, când și plugarii își pot lua răgaz să cetească mai pe odihnă, mai cu sestetm, tot felul de lucruri bune și folositoare.

r. s.

Răsadnița.

Răsadnița (stratul cald, melegarul, pepiniera) este un coș de scânduri, acoperit cu ferestri și impresorat de gunoiu drept învăliș călduros. Potrivit cu gunoiul mult puțin cald ce se aplică, avem să deosebim răsadnițe calde, călduțe și reci. La răsadnița caldă se aplică gunoiu proaspăt și păios de cai în scopul producerii de roade cât mai timpurii.

Răsadnița trebuie făcută la cel mai cald loc al grădinii, tocmai în fața soarelui și în adăpostul unui gard, dălm sau clădiri, care să preîntimpine vânturile reci dinspre apus și miază-noapte. Răsadnița se va așeza la îndemână, dacă se poate, în apropierea locuinții și cam departe de drumuri, unde ferestrele sunt amenințate cu spargere.

Coșul răsadniții se întocmește din patru părți de scânduri groase, netede și cât mai late. Părțile se încheie la cornuri și se armează de-asupra și din jos cu proptele înguste, menite să împedeca deșirarea coșului. Ferestrele să fie ușoare, trainice și înzestrate cu ochiuri (geamuri) mari. Când cu dărîmarea locuințelor și altor clădiri vechi adese ni-se îmbie prilejul de-a cumpăra ferestri pe mai nimica. Ferestrele noue alcătuite numai din 4—6 ochiuri, sunt și ele destul de eftine.

Gunoiul ce are să servească răsadniții ca așternut se așează într-o groapă, peste 1/2 metri adâncă. Potrivit cu căldura

trebuitoare, se va întrebuița sau numai gunoiu proaspăt de cai sau în amestec cu frunziș uscat. Gunoiul se așează rînduri, și se calcă bărbătește, turnând apoi apă, destinată a grăbi înferbentarea. De-asupra se pune coșul resadnii, care se îmbracă de jur împrejur cu o îmblojeală de gunoiu. După 6—8 zile introducem compost vechiu și mărunt, în amestec cu țerînă mănoasă; pătura mai de-asupra cuprinde compost cernut. Resadnița să fie nițel închinată spre fața soarelui.

Unde prăsirea este mărginită la resaduri, s'ar putea folosi o resadniță mult mai simplă. Ferestrele pot fi înlocuite prin rogojini eftine de paie sau de trestie (stuh) și chiar prin scânduri sau o gratie (leasă) de nuele ca scut în nopțile reci. În lipsa unui așternut cât de cât, rămâne să aplicăm o îmblojeală groasă de gunoiu sau frunziș.

Resadnița ne pune în stare a dobândi recolte (roade) cu începerea primăverii, așadar' pe când legumile sînt scumpe foarte, mai ales prin orașe. Deodată cu legumile sau nemijlocit în urma lor se pot prăsi numeroase resaduri pe seama grădinii sau pentru vînzare.

Cunoaștem și astăzi grădinari sibieni, care agonisesc câte 150—250 fl. în fiecare primăvară, numai și numai din legumile și resadurile prăsite în resadnițe. Economii noștri din apropierea orașelor ar putea și ei agonisi bani destui, prăsind în resadniță fie și numai resaduri timpurii.

Compostul cernut ce s'a fost pus în coșul resadnii de-asupra se apasă mai întăiu cu o bucată netedă de scândură și se împarte în straturi mititele prin tragerea de șențulețe. Câte soiuri de resaduri atâtea strătulețe. Peste sămintele împrăștiate se cerne compost, care și el se apasă, apoi se udă cu o străcurătoare deasă. Stropirea se repetă de câte ori compostul amenință a se înăspri. Cât ține frigul, ferestrele rămân acoperite cu rogojini de paie sau altceva. Arșița soarelui se întimpină prin rogojini de trestie, scândurele, tufe de brad ș. c. l. Ferestrele se pot lua cu totul numai pe timp domol și frumos sau în ajunul unei ploi line și călduțe.

Împrospătarea aerului presupune o deosebită luare aminte și îndelungată deprindere. Totul atîrnă în această privință dela mersul timpului uneori foarte schimbăcios. Cât ține încolțirea și până resar sămintele, intrarea aerului și luminii este de prisos. În resadniță să domnească o căldură cât mai statornică.

La început se lasă aer puțin, apoi din ce în ce mai mult, în măsura înaintării plântelor. A deschide ferestrele pe când bate vîntul aspru sau bruma este a nimici gingașele plînte oarecum înadins. De când cu încetarea răcelilor, ferestrele se deschid cât mai tare, ear' mai târziu se înlătură cu totul; în arșița soarelui

se înlocuiesc prin scândurele sau rogojini. Sămînatul în resadniță se face cu începere din Ianuarie sau Februarie.

Pepenii și castraveții (crastaveții) se mai pot prăsi în tipsii sau oale mici de flori, în odaie la căldură, firește lîngă fereastră. Prin Maiu, când dă căldura, ei se scot din oale cu pămînt cu tot și se sîdesc în grădină.

În resadnițele calde se cultivă fasole oloagă, ridichi (rădichi) timpurii și mai ales carstaveți, a căror roade se vînd primăvara cu prețuri aveau piperate. Printre carstaveți se prăsesc de obicei resaduri de țeler (țelină), potlogele (porodici, paradis) ș. c. l., care și ele sînt foarte scumpe în primăvară.

De este să prăsim numai resaduri, ajunge o resadniță călduță, cuprinzînd țerînă ușoară în amestec cu nêsip și mult compost vechiu. De vînturi și răceala nopților resadnița se adăpostește prin rogojini, scânduri sau gratii (lese) de nuele. O resadniță cât decît prinde bine chiar și pentru grădinile mai mici; căci mai potrivit este să vindem resadurile ce prisosesc decît să le cumpărăm dela precupeți, adese vestejite și făcînd parte din soiuri netrebnice.

În lipsa unei resadnițe ne vom ajuta cu o bucată de pămînt expus căldurii și pregătit cu o deosebită îngrijire. Pregătirea și sămînatul urmează a se face pe dată ce pămîntul s'a sbicit binișor. Tinerile plînte se vor uda și plivi în regulă.

D. C.

Povețe de urmat la clocitul găinilor.

În cele următoare vom înșira pe scurt povețele de urmat la clocitul găinilor.

Ouțele de prăsilă să fie dela găini bune de ouat și nu mai tinere nici mai bătrîne de 2—4 ani. Ouțele trebuie să fie îndeplin curate. Ele să fie cât mai proaspete; căci nici chiar ouțele, care ar fi stat abia 15 zile, nu sînt bune de prăsilă. Punerea la clocit are să urmeze începînd din a doua jumătate a lui Martie și până în Iunie, nu mai de timpuriu nici mai târziu. Dacă cutare ou s'ar fi spart în cuib, murdărind ouțele întregi, acestea se spală cu apă călduță și se așează grabnic la locul lor.

Cuibul se va face la adăpost, într'un loc liniștit. El să fie lătăreț și alcătuit din fîn proaspăt sau ierburi vestejite. Cloșca (clocă) are trebuință de un vas cu apă și altul cu grăunțe. Vasele acestea se vor pune la oare-care depărtare; căci așezate fiind lîngă cuib, cloșca rămîne locului și murdărește cuib și oue, care au trebuință de a se răcori când și când. Drept baie (scaldă) priincioasă servește o grămejoară de nêsip sau de țerînă, așezată nu departe de cuib. În ziua a șeasa, ouțele limpezi se iau din cuib și se pot întrebuița în bucătărie.

Orbirea cailor.

După-cum se știe caii bolesc de ochi și orbesc mult mai des decît celelalte animale casnice. Causa trebuie căutată mai ales în aerul stricat și puturos ce se strînje în grajd. În loc de aer proaspăt și sănătos adese întălmim în grajdul cailor duhoare usturoasă. Aceasta se poate zice mai ales despre grajdurile scunde (joase), și întunecoase și murdare. În deosebire de rimătorii (porcii) puși la îngrășat, caii au trebuință de grajduri cât mai luminoase și înzestrate cu mult aer proaspăt. Osândiți fiind să petreacă la întunec și mai ales unde aerul s'a prefăcut în duhoare usturoasă, ei capătă boale de ochi și adese orbesc.

Lumină multă în grajd, aer proaspăt și curățenie, eată mijloacele chemate să preîntimpine orbirea.

Pe seama unui grajd nu tocmai mare sînt deajuns două ferestri, înzestrate cu 2—4 ochiuri de sticlă și așezate aproape de grindă, deasupra ieslelor. Aerul puturos și înțepător se poate înlătura prin deschiderea ferestrelor sau și mai bine cu ajutorul unui horn (coș, bucin) de scânduri. Între mijloacele ținerii în curățenie se numără: rănirea de numeroase-ori, punerea de așternut mult, curățirea părților de panjini și alte murdării și pardosirea grajdului cu cărămizi cimentate, care se îngăduie urinei (udului) scurgere deplină.

Nuci premenite.

Prin aceea, că le ținem 6—7 oare în apă curată în care s'a fost adăugat puțină sare, nucile vechi redobîndesc gustul dulce și frăgezimea de mai nainte. Apa resbate cu încetul înlăuntru și are drept urmare umflarea miezului, (sîmburilor) și despoiarea cu înlesnire a pielii amare. Aceeași se întemplă ținînd nucile în apă caldă timp de 1 oară.

Îmbunătățirea cleiului.

După-cum se știe, cleiul ține bine mai ales dacă s'a fost aplicat în stare ferbinte. Mult mai slab este cleiul răcorit și îndeosebi cleiul, care se înferbentase din nou. În scopul de a trăgăna răcorirea n'avem decît să punem vasul cu clei într'un al doilea vas mai mare cuprinzînd apă puțin sărată.

Desghețarea poamelor.

Merele sau perele, care ar fi înghețat, se vor pune în apă, afară la frig, până-ce în jurul lor s'a prins un înveliș de gheață, care se înlătură. Poamele astfel desghețate se fac earăși bune, trebuie însă folosită în curs de 24 oare cel mult; altcum se strică.

Știri economice.

Producțiunea vinului din lume pe anul 1893. Împrumutăm din o revistă de viierit următoarele date asupra producțiunei vinului din lume:

Țări	Întinderea cultivată în hectare	Product. în hectolitre
Italia	3,437.037	31,116.790
Francia	1,817.087	27,043.000
Spania	1,608.492	27,263.435
Anstro-Ungaria	645.581	7,047.349
Portugalia	300.000	6,000.000
Rusia europeană	184,007	3,356.670
Grecia	228.600	2,584.500
România	150.000	2,400.000
Germania	130.265	2,199.333
Bulgaria	91.547	2,288.589
Serbia	50.148	800.000
Turcia	100.000	1,268.000
Elveția	34.500	992.294
Insula Cipru	6.688	163.565
Bosnia și Herțegov.	3.230	50.000
Algeria	107.945	3,462.144
Chili	109.000	2,000.000
Stat.-Un. ale Amer.	124.470	1,014.325
Argentina	24.000	600.000
Australia	46.726	181.000
Cap	16.000	143.145
Alte țări	9.957	291.500
Suma	9,181.282	122,000.207

Așadar, producțiunea vinului din lume atinge suma de o sută douăzeci și două de milioane de hectolitre.

Păuni sălbăticiți. Pe moșia prințului Eszterházy din Szanny, nu departe de Sopron, forestierul a făcut cercări cu prăsirea și ținerea de păuni în pădure. Din 1 păun și 2 păune s'au prăsit cu timpul 32 de o mărime și frumseță fără seamăn. Atât păunii bătrâni cât și prăsila lor au îndurat cu înlesnire asprimea gerului. Despre carnea acestor păuni sălbăticiți se zice că ar fi foarte gustoasă și fragedă.

Omul-pasăre. Doctorul Otto Lilienthal din Berlin în Germania, așa spun ziarurile, ar fi descoperit o mașină, care-i îngăduie de a zbura prin aer asemenea unei pasări. Pasărea măestră, de care vorbim, este un schelet de zinc cu două aripi subțirele de pânză. Greutatea ei este de 20 chilogram. și suprafața de 15 metri pătrați. Luându-și zborul din vârful unei coline (dêlm), doctorul a zburat prin aer peste 200 metri și apoi s'a coborât în tihnă pe pământ. Pagubă că nu a isbit să zboare tot atâtia kilometri.

Cea mai mare scândură a fost scoasă dintr'un copac de lemn roșu, din California (în America), înalt de 91 metri și 10 m. Scândura are 5 metri lățime, 12 cm., și 5 grosime și 26 m. 75 cm. lungime. Vîrsta copacului este socotită la mai mult de 1500 de ani.

O astfel de scândură, care n'a fost ușor de lucrat, este și greu de transportat, așa încât prețul său, transportată la San-Francisco a atins suma de vre-o 7500 fl. Această uriașă scândură a fost expusă la expoziția din Chicago.

Școala de bucătărie. În scopul de a pregăti bucătărese bune s'a înființat la Iași în România o școală, care se va întreține pe speșele principesei Maria.

Aurul și argintul din lume. Edmond Théry publică într'un ziar francez niște cifre foarte ciudate asupra producțiunii aurului și argintului dela 1493 și până la anul 1892, așadar în curs de 400 de ani.

Producțiunea totală a tuturor minelor din lume dela descoperirea Americii și până la anul 1892, a dat 233,948.972 kilograme de argint, reprezentând 51.936 milioane de franci, (= 25.968 mil. fl.) și 12,358.932 kilograme de aur, reprezentând 42,564 de milioane franci, (= 21.282 mil. fl.) în total 94½ miliarde.

Pentru a cuprinde toată această grămadă de argint ar trebui o clădire de două-ori atât de largă ca marea hală a Bursei din Paris, pe când toată grămada de aur extrasă de 400 de ani ar încăpea într'o magazie de 13 metri lungime, 10 lățime și 4 metri 92 cm. înălțime.

Venitul căilor ferate ungare în 1893. După un raport al direcțiunii, căile ferate de stat au avut în decursul anului trecut un venit de 75,892.687 fl., sau 10.109 fl. de fiecare kilometru. Față cu anul 1892, venitul a crescut cu 3,710.686 fl., sau cu 494 fl. mai mult de fiecare kilometru. Totalul veniturii căilor ferate ungare, socotindu-se și căile ferate vecinale, face 97,406.971 fl., adică mai mult cu 5.182,640 fl., ca în 1892. Crescămintul pe kilometru este de 310 florini.

Ulei din simburi de struguri. Viierii din Francia au strîns simburi de struguri din tescovină, (trêvere, triver, monturi,) i-au spălat și i-au dus la moara de ulei.

Din 100 kilograme simburi s'a scos 10 — 15 kilograme de ulei foarte bun pentru lampă și uns; arde fără a face fum și dă o lumină foarte plăcută.

Lungimea zilelor. Pe insula (ostrovul) Islanda, care se află aproape de miez-noapte, ziua cea mai lungă peste an dăinuiește nu mai puțin de 3½ luni. Urmează orașelul Vardôhus, în Norvegia unde din 21 Mai și până la 22 Iulie c. n. domiește lumină neîntreruptă. În orașul svedian Tornea, ziua cea mai lungă ține 21½ oare, ear' cea mai scurtă abia 2½ oare. În Petropole, capitala Rusiei, și orașul Tobolok în Siberia ziua cea mai lungă este de 19 oare și cea mai scurtă de 5 oare. În orașele Stockholm și Upsala, ziua cea mai lungă este de 19 oare și cea mai scurtă de 5 oare. În orașele Stockholm și Upsala, ziua cea mai lungă ține 18½ oare, ear' cea mai scurtă 5½ oare. Cât ține la noi ziua cea mai lungă și cât cea mai scurtă?

Care limbi se vorbesc mai mult? Vestitul profesor din Halle, Dr. Kirchhoff, publică următoarea statistică:

Aproape a 3-a parte din întreaga omenire, adică peste 400 de milioane, vorbesc limba chineză; urmează limba indiană, pe care o vorbesc 100 de milioane.

Limba engleză o vorbesc aproape 100 milioane, cea rusească 80 de milioane, germană 57 de milioane și spaniolă 48 de milioane de oameni.

Urmează limba franceză, vorbită de vre-o 45 de milioane, ear' celelalte stau cu mult îndărătul acestora.

Albinele urăsc murdăria. Îndoială nu încapă despre că albinele atât de harnice se fereșc de murdărie cu ori-ce preț. Uneori se întemplă de se furișează în coșniță cutare melc (smelc) obraznic, asupra căruia ele dau năvală și-lucid fără doar și poate. Ca să-l dea apoi afară, firește nu merge și fiindcă miroșul puturos ce ar fi răspândind melcul ucis nu le vine la socoteală, ele se scapă așa că-l îmbracă într'un înveliș de ceară drept scut în contra miroșului.

Expoziție în București. Ziarele spun, că societatea cooperatoriilor din România, în frunte cu domnul D. Butculescu, are de gând să aranjeze o expoziție de produse indigene. Deschiderea s'a statorit pentru ziua de 26 August v. a. c. Regele Carol se interesează foarte mult de această expoziție și va purta o mare parte din speșele trebuitoare.

Adevărata descoperire a Americii. După un articol publicat de domnul Gambier în „Fortnightly Review“ descoperirea Americii ar fi datorită domnului Jean Cousin, din Dieppe, care ar fi descoperit marele rîu Amazon la 1488, adică cu 4 ani înainte ca Columb să fi descoperit San-Salvator din America.

Din traista cu povețele.

Întrebarea 66. Vă rog să mă lămuriiți asupra întrebărilor ce urmează:

În scop de a produce pruni buni și frumoși, cum e mai bine: sēmēnatul de simburi (oase) sau strîngerea de pui (vlăstări) și prăsirea în resadnita? Cum aș isbit sēmēnând în primăvară simburii de prune?

Care este cea mai bună tufă pentru croirea unui gard viu? Cum se purcede la înființarea gardului viu? Un articol amănunțit asupra gardului viu ar fi de recomandat.

Nu ar fi înclinat „Institutul tipografic“ al „Foi Poporului“ să întocmească și să edea o cărticică, după modelul unguresc alăturat, cuprinzînd tabele asupra prețurilor, timbreleor, măsurilor vechi și noue cum și asupra greutateii produselor agricole, vînatului și c. l.?

S. M.

învățător.

Răspuns. Mai presus de toate este negreșit purcederea, după care prunii se prăsesc în grădina din simburi. Asemenea pruni ar trebui altoiți la timpul său. Puii sînt potriviți și ei, însă numai dacă sînt înzestrați cu multe rădăcini ațoase. Despre cum ar trebui să se purcedă la prăsire ași lămuriri amănunțite în cărticica „Prăsirea pomilor“ de D. Comșa. Această cărticică se capătă la „Institutul tipografic“ de aici cu prețul de 12 cruceri.

Pe seama gardului viu se potriveșc mai ales pēduceii (lot. Crataegus oxyacantha). Deslășiri pe larg asupra gardului viu ași în cartea „Pomăritul“ de același autor. Prețul cărții este 1 fl. și se capătă la tipografia archidieceșană de aici. Sperăm de altcum, că în cūrînd vom afla prilej să descriem în „Foaia Poporului“ foloasele, înființarea și croirea gardului viu.

Edarea unei broșuri de felul amintit este împreunată cu greutate și speșe însemnate, pe lîngă că nu se poate prevedea, dacă și încât broșura ar rēsplăti aceste speșe și mai ales întocmirea însăși, care cere trudă din greu. De altmîntrelea te rugăm să trimiți drept orientare o „întreagă“ broșură unguresc, firește pe speșele noastre.

Tirgurile din săptămâna viitoare după cãl. vechiu.
Mercuri, 2 Februarie, Supurul-de-sus, Ațel, Homorod, Ieriu, Hațeg, Jibeu, Odorheial-săuieș, Zlatna.
Joi, 3 Februarie, Medias.
Vineri 4 Februarie, Chibea, Aita-mare, Boroșneul-mare, Tâșnad.

Prețul mărfurilor

Plaja din Sibiu. Dela 6 Februarie n. Grâu frumos 76 până 80 chilo fl. 5.20 până 5.80, grâu mestecat 70 până 74 chilo fl. 4.30 până 4.90, săcară 70 până 74 chilo fl. 3.40 până 3.70, orz 62 până 66 chilo fl. — până —, ovės 42 până 48 chilo fl. 2.30 până 2.70 cucuruz 70 până 74 chilo fl. 3.20 până 3.60, málaiu 78 până 82 chilo fl. 3.30 până 3.70, cartofi 68 până 70 chilo fl. 1.50 până 1.80 sēmēnță de cânepă 49 până 50 chilo fl. 4.50 până 5 —, mazēre 76 până 80 chilo fl. 3.50 până 4.50, linte 78 până 82 chilo fl. 8. — până 9.50 fasole 76 până 80 chilo fl. 8. — până 4. —, grâu de păsat 100 chilo fl. 15. — până 14.20, făină nr. 1 — fl. 14.60 făină nr. 3 — fl. 13.20, făină nr. 5 — fl. 10.20 slănină 100 chilo fl. 54. — până 56. —, unsoare de porc fl. 58. — până 60, sēu brut 100 chilo fl. 20. — până 22. —, sēu de lumini fl. 88. — până fl. 84. —, lumini turnate de sēu fl. 78. — până fl. 40. — săpun fl. 20 până 30. —, fēn 100 chilo fl. 1.60 până 2.10, cânepă fl. 35. — până 37. —, lemne de foc uscate m. cub fl. 3.25 până 3.50, spirt p. 100 L. % 54 — până 57 cr., carnea de vită chilo 50 cr. până 62, carnea de vițel 40 până 48 cr., carnea de porc 44 până 48 cr. carnea de berbece — până — cr., ouă 10 cu 28 până 25 cr.

Plaja din Medias, 6 Februarie n. Grâu frumos hectolitru fl. 5. — până fl. 5.25, grâu mestecat fl. 3.70 până fl. 4. —, săcară fl. 3.40 până fl. 3.50, cucuruz fl. 3. — până fl. 3.25, ovės fl. 2.30 până fl. 2.50 orz fl. — până —, sēmēnță de cânepă fl. — până fl. — sēmēnță de in fl. — până fl. —, fasole fl. 3.25 până fl. 3.50, mazēre fl. 4. — până fl. 4.50, linte fl. — până fl. —, cartofi fl. 1.50 până fl. 2. — málaiu fl. — până fl. —, sēu brut 100 chilo fl. 22. — până fl. 24. —, luminări turnate de sēu fl. 36. — până fl. 40, unsoare de porc fl. 55 până 60, slănină fl. 33. — până fl. 54, cânepa fl. 31. — până fl. 33 — fēn fl. 2. — până fl. 2.20, săpun 100 buc. fl. 20 până fl. 30. —, spirt pro hectolitru fl. 55. — până fl. 57. —, carne de vită chilo 40 până — cr., carne de vițel 40 cr. până 48 cr., carne de porc cr. 40 până 44, carnea de oaie — până — cr., ouă 7 cu 20 cr.

Plaja din Făgăraș, în 6 Febr. n. Grâu hectolitru fl. 6. — până 6.40; grâu mestecat fl. 5. — până 5.50 săcară fl. 3.20 până fl. 3.50; orz fl. 3. — până fl. 3.20; ovės fl. 2.50 până fl. 2.75; cucuruz fl. 3.50 până fl. 4. —; mazēre fl. — 6 până fl. 7. — fasole fl. 3.50 până fl. 4.50; linte fl. 8. — până fl. 9. —; sēmēnță de cânepă fl. 5. — până fl. 6. —

sēmēnța de in fl. 6. — 7. —; cartofi fl. 1.40 până 1.50; málaiu fl. 8. — până fl. 9. —; sēu brut 100 chilogrami fl. 22. — până fl. 24. —; lumini de sēu urnate fl. 41. — până fl. 42, unsoare de porc 170 chilo fl. 64. — până fl. 65. —; slănină 100 chilo fl. 52 până fl. 60. —; săpun 100 buc. fl. 22. — fl. 26. —; cânepă fl. 80. — până fl. 35. —; fēn fl. 1.80 până fl. 2.40 carne de vită chilo 46 cr.; carnea de vițel — până 40 cr.; carnea de porc — până 40. —; carnea de oaie — până 28 —; ouă 6 cu 10 cr

Tirgul de rimători în Steinbruch. În 7 Febr. n. s'au notat: ungurești būrări grei 47 — cr. până 48 — cr., de mijloc 47. — cr. până 48. — cr., ungurești grei tineri 50. — cr. până 50 1/2, cr., de mijloc 48 1/2, cr. până 49 — cr., ușori 49 — cr. până 49. — cr. marfă țerănească grea 47. — cr. până 47 1/2, cr., de mijloc 44. — cr. până 44 1/2, cr., ușoară 43. — cr. până 44. — cr., românești, de Bakony, grei — cr. până — cr., transito grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr. transito ușori — cr. până — cr., transito sērbesci grei 47 1/2 cr. până 48 1/2 cr., transito de mijloc 47 1/2 cr. până 48 — cr., transito ușori 46. — ir. până 47. — cr.

Trei învătăcei
 se primesc în franzelăria lui
Stefan Moga
 Sibiu, [206] 3-3
 strada Bahngasse.

BETIA

se vindecă prin **Antibetin**, întrebuintat cu rezultat strălucit în o mulțime de casuri. *Nenumărate mulțumite primite dela cei vindecați se trimit franco la cerere.* Fiind fără ori-ce gust, se poate da pătimașului de beție și fără știrea lui. 1 dosă costă **2 fl. 20 cr.**, 1 dosă dublă pentru morbul învechit, **4 fl. 40 cr.** trimițându-se suma din urma și se trimite franco în toate țerile. Se capetă la farmacia „La Vultur“, Lugoj, nr. 308, Bănat. [2229] 15-20

„ARDELEANA“
 institut de credit și de economii, societate pe acții în Orăștie.

AVIS.

Institutul de credit și de economii „ARDELEANA“, societate pe acții în Orăștie (Szászváros), Piața-mare nr. 2 și 4 în casele proprii, primește

depuneri spre fructificare

sub următoarele condițiuni: [157] 1-26

a) depuneri făcute la a căror ridicare nu se recere abdicere cu 5%;
 b) depuneri făcute cu condițiunea de a se anunța ridicarea lor cu 5 1/2% și
 c) depuneri făcute pe timp mai îndelungat de către biserici, școale, corporațiuni culturale ori cu alt scop de binefacere cu 6%.

Depuneri, ridicări sau anunțări se pot efectui și prin postă.
 Orăștie, la 1 Noemvrie 1892.

Direcțiunea.

Cursul pietii din Sibiu.

Din 6 Februarie st. n. 1894.

Hârtie-monetă română	Cump.	9.10	Venz.	9.78
Lire turcești	„	11.05	„	11.15
Imperiali	„	10.05	„	10.10
Ruble rusești	„	1.30	„	1.32

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Dela 7 Februarie n. 1894.

Sēminte	Calitatea per Hect.	Prețul scotit d. 100 chlgr.	
		dela	până
Grâu vechiu	75	—	—
Grâu dela Tisa	75	—	—
Grâu de Pesta	75	—	—
Grâu de Alba-regală	75	—	—
Grâu de Bácska	75	—	—
Grâu unguresc de nord	75	—	—
Săcară	70-72	5.60	5.80
Orz de nutreț	60-62	6.10	6.50
Orz de vinars	62-64	6.65	7.50
Orz de bere	64-66	7.90	9.25
Ovės	39-41	—	—
Cucuruz bănățenesc	75	6.7	7.40
Cucuruz de alt soi	73	4.40	4.60
Meiu (málaiu)	—	—	—
Hirișcă	—	4.20	4.60
Luțernă ungurească	—	58. —	65. —
Luțernă franceză	—	—	—
Luțernă roșie	—	65. —	72. —
Oleu de rapiță (rafinat)	—	36. —	36.50
Oleu de in	—	—	—
Unsoare de porc de Pesta	—	52. —	52.50
Unsoare de porc dela țeară	—	—	—
Slănină sventată	—	—	—
Slănină afumată	—	49. —	49.50
Sēu	—	38. —	39. —
Prune	—	—	—
Miere brută	—	—	—
Miere galbină străcurată	—	—	—
Ceară de Rosenau	—	15.25	15.50
Spirt brut	—	16.25	16.75
Drojdițe de spirt	—	19.50	20.50

Bursa din Budapesta și Viena.

Din 7 Februarie n. 1894.

Obiectul	Buda- pesta	Viena
Galbini împărătești	5.90	5.93
Napoleonul	9.96	9.975
100 mărci germane imp.	61.30	61.32
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	117.60	117.55
Renta de hârtie ung. de 5%	—	—
Împrumutul căilor ferate ung.	123. —	126.60
Bonuri (obligații) rurale ung.	95.50	96. —
Bonuri (obligații) rurale croato-slavone	98. —	—
Obligațiile pt. despăgubirea regalilor	100.25	—
Împrumut cu premiu ung.	150. —	142.25
Losuri pt. regularea Tisei și Segedin	142. —	141.75
Losurile aust. dia 1860	159. —	161. —
Scrisuri fonciare ale „Albinei“	101. —	—

Bursa din București.

Din 30 Ianuarie n. 1894.

Obiectul	%	cump. lei
Renta remână din 1875	5%	158. —
Renta română amortisabilă	5%	06. 1/2
Renta română amortisabilă	5%	—
Renta rom. (Rurale convertite)	6%	—
Oblig. C. F. Române	6%	102. —
Oblig. C. F. Române	4%	—
Creditul fonciar rural	7%	104.50
Creditul fonciar rural	5%	90 3/4
Oblig. cassei pensiunilor fr. 3000	10 fr.	—
	V. N.	
Banca Națională (ult. dividendă 84.45)	500	16.30
20 franci aur	—	20.01
Banca Națională a României	—	—

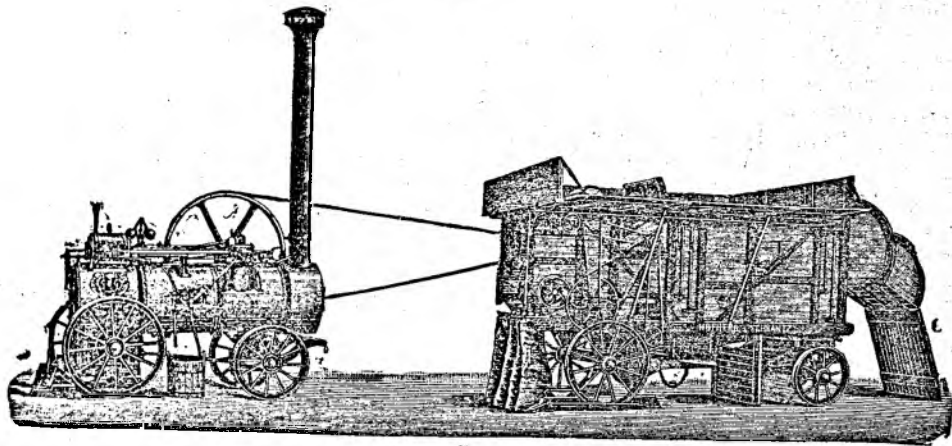
Călindarul săptămânii.

Zilele	Călindarul vechiu	Călind. nou	Soarele
	Dum. 32 d. Rs. a lui Zahciu, gl. 3. sf. 3.	răs.	ap.
Dum.	30 (+) SS. Vas Gr. Ioan	11 Eufrosina	7 44 4 45
Luni	31. SS. Chir și Ioan	12 Eulalia	7 42 4 47
Marti	1 S. Mc. Trifon	13 Benigau	7 40 4 49
Merc.	2 (+) Întimp. Dom.	14 Valentin	7 39 4 51
Joi	3 S. și drept Simeon	15 Faustina	7 37 4 52
Vineri	4 Păr. Isidor	16 Iuliana	7 36 4 54
Samb.	5 Mc. Agatla	17 Constanța	7 34 4 56

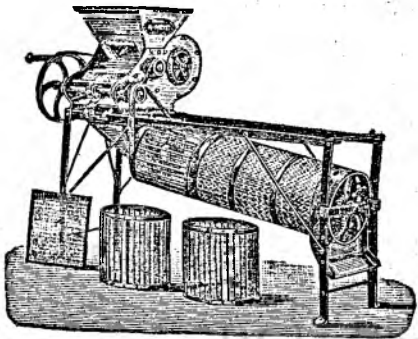
Andreiu Rieger,

I-a fabrică transilvană de mașini agricole
IN SIBIU.

[198] 1-1

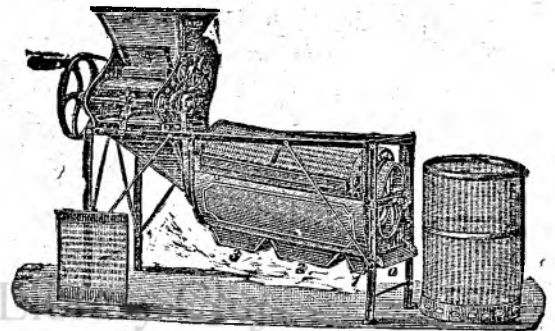

Cea mai nouă garnitură de trier patentată!

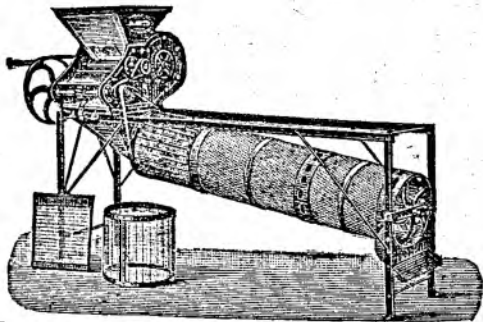
Trier cl. I.

curăță sêcară, grâu, orz și ovês.

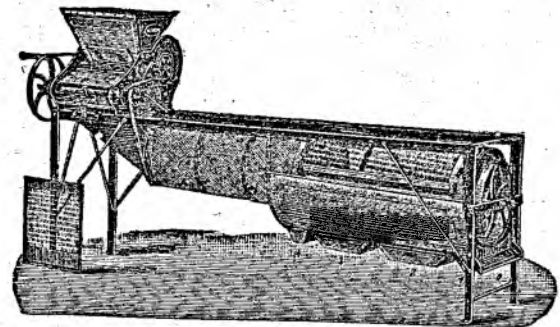
Trier cl. II.

curăță sêcară, grâu, orz și ovês și le sortează
totdeodată în 2—3 specii.

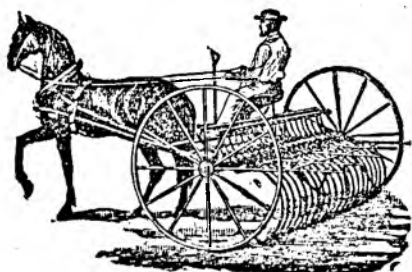
Trier și mașină de sortat cl. IV.

sunt destinate a separa unele de altele astfel de bucate,
care diferă după mărime, spre pildă: ovêsul de grâu, grâu sau ovêsul de orz, a le curăți totodată și boabele cu-
rățite a le sorta după mărime.

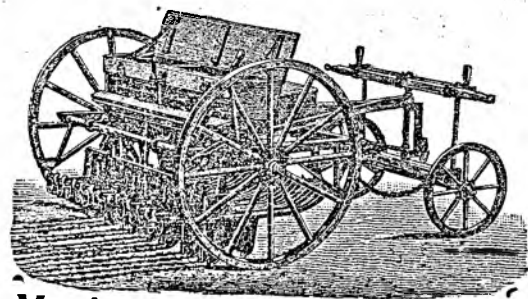

Trier universal și mașină de sortat cl. V.

Aceste triere au destinația de a separa ovêsul sau orzul de

Greblă americană de fên și bucate
„Hollingsworth“.

Mașină ușoară de sêmănat
„Königs Drill“.

recomandă pentru sezonul viitor mașinile și uneltele sale agricole, lucrate solid și premiate la mai
multe expoziții, cu prețuri moderate și condițiuni favorabile de plată.

Cataloage se dau la cerere gratuit și franco.